2025/2664

31.12.2025

# ELI-MAROKO ASSOTSIATSIOONINÕUKOGU OTSUS NR 1/2025,

**2. oktoober 2025,**

**millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokolli nr 4, mis käsitleb mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid [2025/2664]**

ELi-MAROKO ASSOTSIATSIOONINÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingut, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel, [1] eriti selle protokolli nr 4 (mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta) artiklit 39,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) (edaspidi „leping“) artiklis 29 on osutatud nimetatud lepingu protokollile nr 4 mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta (edaspidi „protokoll nr 4“), milles on sätestatud päritolureeglid.

(2) Protokolli nr 4 artiklis 39 on sätestatud, et lepingu artikli 78 alusel moodustatud assotsiatsiooninõukogu võib otsustada muuta protokolli nr 4 sätteid.

(3) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni [2] (edaspidi „konventsioon“) eesmärk on asendada mitmepoolse raamistikuga päritolureeglite kahepoolsed süsteemid, mis on kehtestatud konventsiooniosaliste vahel sõlmitud kahepoolsete vabakaubanduslepingutega, ilma et see piiraks nendes kahepoolsetes lepingutes sätestatud põhimõtete kohaldamist.

(4) Liit ja Maroko Kuningriik kirjutasid konventsioonile alla vastavalt 15. juunil 2011 ja 18. aprillil 2012.

(5) Liit andis konventsiooni ratifitseerimiskirja konventsiooni hoiulevõtjale üle 26. märtsil 2012 ja Maroko Kuningriik 6. mail 2019. Konventsiooni artikli 10 lõike 3 kohaselt jõustus seega konventsioon liidu suhtes 1. mail 2012 ja Maroko Kuningriigi suhtes 1. juulil 2019.

(6) Lähtudes Maroko taotlusest, milles käsitletakse eksporti liidust Marokosse, tuleks piiratud koguse teatavate taimeõlide ja tubakatoodete suhtes kohaldada sooduskohtlemist viie aasta jooksul alates käesoleva otsuse rakendamise kuupäevast, järgides konkreetseid tingimusi.

[1] EÜT L 70, 18.3.2000, lk 2.
[2] ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

(7) Konventsiooni muudeti Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 7. detsembri 2023. aasta otsusega nr 1/2023 ([3]) ning 12. detsembri 2024. aasta otsustega nr 1/2024 ([4]) ja nr 2/2024 ([5]).

(8) Liit ja Maroko Kuningriik on kokku leppinud, et kohaldavad muudetud konventsiooni sätetel põhinevaid alternatiivseid päritolureegleid, mida võib kahepoolselt kasutada alternatiivina konventsioonis ette nähtud päritolureeglitele, kuni 31. detsembrini 2027.

(9) Käesolev otsusega tehakse protokolli nr 4 tehnilist laadi muudatus, mis ei mõjuta selle protokolli sätteid ega deklaratsioone, mida ei muudeta ega asendata.

(10) Selleks, et tagada lepinguosaliste kahepoolset partnerlust reguleerivate õigusaktide õiguslik stabiilsus, ei piira käesolev otsus Maroko Kuningriigi seisukohta liiduga võetavate meetmete suhtes.

(11) Protokolli nr 4 tuleks seetõttu muuta, et sätestada alternatiivsed päritolureeglid, teatavate taimeõli- ja tubakatoodete päritolukvootide süsteem ning dünaamiline viide konventsioonile, nii et alati viidatakse konventsiooni viimasele kehtivale versioonile,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

1) Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokolli nr 4 mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratluse ja halduskoostöö meetodite kohta (edaspidi „protokoll nr 4“) I–VII jaotis, I–VI lisa ning Andorra Vürstiriiki käsitlev ühisdeklaratsioon ja San Marino Vabariiki käsitlev ühisdeklaratsioon asendatakse järgmisega:

„I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

*Artikkel 1*

**Kohaldatavad päritolureeglid**

1. Lepingu rakendamisel kohaldatakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikku konventsiooni ([6]) (edaspidi „konventsioon“), nagu seda on viimati muudetud ja mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, I liidet ja II liite asjakohaseid sätteid.

2. Konventsiooni I liites ja II liite asjakohastes sätetes sisalduvaid viiteid asjaomasele lepingule käsitatakse viidetena lepingule.

([3]) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 7. detsembri 2023. aasta otsus nr 1/2023, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlikku konventsiooni (ELT L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj).

([4]) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 12. detsembri 2024. aasta otsus nr 1/2024, millega muudetakse ühiskomitee otsust nr 1/2023 seoses alates 1. jaanuarist 2025 kohaldatava konventsiooni raames elektrooniliselt välja antud liikumissertifikaatide kasutamisega (ELT L, 2025/16, 9.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/16/oj).

([5]) Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee 12. detsembri 2024. aasta otsus nr 2/2024, millega muudetakse ühiskomitee otsust nr 1/2023, et lisada alates 1. jaanuarist 2025 kohaldatavate Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni muudatuste hulka üleminekusätted (ELT L, 2025/17, 9.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/17/oj).

([6]) ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

*Artikkel 2*

**Alternatiivsed kohaldatavad päritolureeglid**

1. Olenemata käesoleva protokolli artiklist 1 käsitatakse lepingu rakendamisel tooteid, mis on sooduskohtlemist võimaldava päritoluga vastavalt käesoleva protokolli A liites sätestatud alternatiivselt kohaldatavatele päritolureeglitele (edaspidi „üleminekureeglid“), samuti Euroopa Liidust või Maroko Kuningriigist pärinevate toodetena.

2. Üleminekureegleid kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2027 või seni, kuni konventsioon, mida on viimati muudetud ja mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, avaldatakse Maroko Teatajas, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

*Artikkel 3*

**Päritolureeglid, mille suhtes kohaldatakse teatavate toodete jaoks ette nähtud kvoote**

1. Olenemata konventsiooni I liite II lisas ja käesoleva protokolli A liite II lisas sätestatud reeglite loetelust kohaldatakse käesoleva protokolli B liites loetletud toodete suhtes viie aasta jooksul alates käesoleva protokolli jõustumise kuupäevast üksnes käesoleva protokolli B liite sätteid.

2. Assotsiatsioonikomitee seirab korrapäraselt B liite rakendamist ja selle kohaldamise mõju ning vaatab selle läbi hiljemalt neli aastat pärast käesoleva protokolli jõustumist. Kõnealuse läbivaatamise tulemusel võib assotsiatsiooninõukogu otsustada B liidet muuta.

*Artikkel 4*

**Päritolutõend**

Käesoleva protokolli kohaldamisel võib päritolutõendeid välja anda tagasiulatuvalt ekspordi puhul, mis teostatakse ajavahemikul 1. jaanuarist 2025 kuni käesoleva protokolli jõustumise kuupäevani.“

2) Protokolli nr 4 VIII jaotist muudetakse järgmiselt:

„II JAOTIS

LÕPPSÄTTED

*Artikkel 5*

**Protokolli muutmine**

Assotsiatsiooninõukogu võib otsustada käesoleva protokolli sätteid muuta.

*Artikkel 6*

**Vaidluste lahendamine**

1. Kui seoses konventsiooni I liite artiklites 34 ja 35 sätestatud kontrollimenetluste tõlgendamisega tekivad vaidlused, mida kontrolli taotlenud tolliasutus ja selle kontrollimise eest vastutav tolliasutus ei suuda lahendada, esitatakse need lahendamiseks assotsiatsioonikomiteele.

2. Importija ja importiva riigi tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati importiva riigi õigusnormide kohaselt.

*Artikkel 7*

**Konventsioonist väljaastumine**

1. Kui Euroopa Liit või Maroko Kuningriik teatab konventsiooni hoiulevõtjale kirjalikult oma soovist konventsioonist selle artikli 9 kohaselt välja astuda, alustavad Euroopa Liit ja Maroko Kuningriik viivitamata läbirääkimisi lepingu rakendamisel kohaldatavate päritolureeglite üle.

2. Kuni jõustuvad päritolureeglid, milles lepitakse kokku pärast uusi läbirääkimisi, kohaldatakse lepingu suhtes konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja asjakohasel juhul konventsiooni II liite asjakohaseid sätteid, mis kehtisid konventsioonist väljaastumise hetkel. Väljaastumise hetkest alates käsitatakse konventsiooni I liites esitatud päritolureegleid ja asjakohasel juhul konventsiooni II liite asjakohaseid sätteid selliselt, et arvesse saaks võtta üksnes Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelist kahepoolset kumulatsiooni.

*A liide*

ALTERNATIIVSED KOHALDATAVAD PÄRITOLUREEGLID

(edaspidi „reeglid“ või „üleminekureeglid“)

*MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED“ MÄÄRATLUS JA HALDUSKOOSTÖÖ MEETODID*

SISUKORD


| | | |
|---|---|---|
| EESMÄRGID | | |
| I JAOTIS | ÜLDSÄTTED | 7 |
| Artikkel 1 | Mõisted | 7 |
| II JAOTIS | MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED“ MÄÄRATLUS | 8 |
| Artikkel 2 | Üldised nõuded | 8 |
| Artikkel 3 | Täielikult saadud tooted | 8 |
| Artikkel 4 | Piisav töö või töötlus | 9 |
| Artikkel 5 | Piirmäära reegel | 10 |
| Artikkel 6 | Ebapiisav töö või töötlus | 10 |
| Artikkel 7 | Päritolu kumulatsioon | 11 |
| Artikkel 8 | Päritolu kumulatsiooni kohaldamise tingimused | 12 |
| Artikkel 9 | Kvalifikatsiooniühik | 12 |
| Artikkel 10 | Komplektid | 13 |
| Artikkel 11 | Kõrvalised tegurid | 13 |
| Artikkel 12 | Arvestuslik eraldamine | 13 |
| III JAOTIS | TERRITORIAALSED NÕUDED | 14 |
| Artikkel 13 | Territoriaalsuspõhimõte | 14 |
| Artikkel 14 | Mittemuutmise reegel | 14 |
| Artikkel 15 | Näitused | 15 |
| IV JAOTIS | TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE JA TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE | 15 |
| Artikkel 16 | Tollimaksude tagastamine ja tollimaksudest vabastamine | 15 |
| V JAOTIS | PÄRITOLUTÕEND | 16 |
| Artikkel 17 | Üldised nõuded | 16 |
| Artikkel 18 | Päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused | 16 |
| Artikkel 19 | Heakskiidetud eksportija | 17 |
| Artikkel 20 | Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord | 17 |
| Artikkel 21 | Tagantjärele välja antud liikumissertifikaadid EUR.1 | 18 |

| | | |
|---|---|---|
| Artikkel 22 | Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine | 19 |
| Artikkel 23 | Päritolutõendi kehtivus | 19 |
| Artikkel 24 | Vabatsoonid | 19 |
| Artikkel 25 | Impordinõuded | 19 |
| Artikkel 26 | Importimine osasaadetistena | 20 |
| Artikkel 27 | Päritolutõendi esitamisest vabastamine | 20 |
| Artikkel 28 | Lahknevused ja vormistusvead | 20 |
| Artikkel 29 | Tarnija deklaratsioonid | 20 |
| Artikkel 30 | Eurodes väljendatud summad | 21 |
| VI JAOTIS | KOOSTÖÖPÕHIMÕTTED JA DOKUMENTAALSED TÕENDID | 22 |
| Artikkel 31 | Dokumentaalsed tõendid, päritolutõendite ja täiendavate dokumentide säilitamine | 22 |
| Artikkel 32 | Vaidluste lahendamine | 22 |
| VII JAOTIS | HALDUSKOOSTÖÖ | 23 |
| Artikkel 33 | Teatamine ja koostöö | 23 |
| Artikkel 34 | Päritolutõendite kontrollimine | 23 |
| Artikkel 35 | Tarnija deklaratsioonide kontrollimine | 23 |
| Artikkel 36 | Karistused | 24 |
| VIII JAOTIS | A LIITE KOHALDAMINE | 24 |
| Artikkel 37 | Euroopa Majanduspiirkond | 24 |
| Artikkel 38 | Liechtenstein | 24 |
| Artikkel 39 | San Marino Vabariik | 24 |
| Artikkel 40 | Andorra Vürstiriik | 24 |
| Artikkel 41 | Ceuta ja Melilla | 25 |
| Lisade loetelu | | |
| I LISA | Sissejuhatavad märkused II lisa loendi kohta | 26 |
| II LISA | Loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest või töötlustest, mis annavad tootele päritolustaatuse | 33 |
| III LISA | Päritoludeklaratsiooni tekst | 89 |
| IV LISA | Liikumissertifikaadi EUR.1 ja liikumissertifikaadi EUR.1 taotluse näidised | 94 |
| V LISA | Ceutast ja Melillast pärit toodete suhtes kohaldatavad eritingimused | 99 |
| VI LISA | Tarnija deklaratsioon | 100 |
| VII LISA | Pikaajaline tarnija deklaratsioon | 102 |

I JAOTIS

**ÜLDSÄTTED**

*Artikkel 1*

**Mõisted**

Käesolevates reeglites kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „reegleid kohaldav konventsiooniosaline“ – – Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) osaline, kes lisab identseid päritolureeglid Euroopa – Vahemere piirkonna mõne teise konventsiooniosalisega sõlmitud kahepoolsesse sooduskaubanduslepingusse ning see hõlmab lepinguosalisi;

b) „grupid“, „rubriigid“ ja „alamrubriigid“ – grupid, rubriigid ja alamrubriigid (nelja- või kuuekohalised koodid), mida kasutatakse nomenklatuuris, mis moodustab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi (edaspidi „harmoneeritud süsteem“) koos muudatustega vastavalt Tollikoostöö Nõukogu 26. juuni 2004. aasta soovitusele;

c) „klassifitseeritud“ – kauba klassifitseerimine harmoneeritud süsteemi teatavasse rubriiki või alamrubriiki;

d) „kaubasaadetis“ – tooted, mis

   i) saadetakse samal ajal ühelt eksportijalt ühele kaubasaajale või

   ii) saadetakse eksportijalt kaubasaajale üheainsa veodokumendi alusel või selle dokumendi puudumisel üheainsa arve alusel;

e) „lepinguosalise või reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus“ – tähendab Euroopa Liidu puhul mis tahes liikmesriigi tolliasutust;

f) „tolliväärtus“ – 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise lepingu (WTO leping tolliväärtuse määramise kohta) kohaselt määratud väärtus;

g) „tehasehind“ – hind, mida makstakse tehases toote eest konventsiooniosalise territooriumil asuvale tootjale, kelle ettevõttes toimub viimane töö või töötlus, tingimusel et hind sisaldab kõikide kasutatud materjalide väärtust ja kõiki muid selle tootmisega seotud kulusid ning sellest on maha arvatud kõik riigisisesed maksud, mis makstakse tagasi või mida võib tagasi maksta saadud toote eksportimisel. Kui viimane töö või töötlus on tellitud tootjalt allhanke korras, osutab mõiste „tootja“ alltöövõtja palganud ettevõtjale.

   Kui tegelikult makstud hind ei kajasta kõiki lepinguosalise territooriumil toote tootmisega kaasnenud kulusid, tähendab tehasehind kõikide kõnealuste kulude summat, millest on maha arvatud riigisisesed maksud, mis makstakse tagasi või võidakse tagasi maksta saadud toote eksportimisel;

h) „asendatav materjal“ või „asendatav toode“ – samalaadne ja samasuguse kaubandusliku kvaliteediga materjal või toode, millel on ühesugused tehnilised ja füüsilised omadused ning mida ei saa üksteisest eristada;

i) „kaup“ – nii materjal kui ka toode;

j) „tootmine“ – igat liiki töö või töötlus, kaasa arvatud komplekteerimine;

k) „materjal“ – koostisosa, toormaterjal, komponent, osa vms, mida on toote valmistamisel kasutatud;

l) „päritolustaatuseta materjalide suurim lubatud sisaldus“ – päritolustaatuseta materjalide suurim sisaldus tootes, mis võimaldab tootmist käsitada piisava töö või töötlusena, mis annab tootele päritolustaatuse. Seda võib väljendada protsendina toote tehasehinnast või protsendina konkreetsetesse gruppidesse, gruppi, rubriiki või alamrubriiki kuuluvate kasutatud materjalide netomassist;

m) „toode“ – valmistatav toode, isegi kui see on mõeldud hiljem mõnes teises valmistamistoimingus kasutamiseks;

n) „territoorium“ – lepinguosalise maismaaosa, siseveed ja territoriaalveed;

o) „lisandväärtus“ – toote tehasehind, millest on lahutatud kõikide selliste asjaomases tootes sisalduvate materjalide tolliväärtus, mis pärinevad mõne muu sellise reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, kelle puhul kohaldatakse kumulatsiooni, või kui tolliväärtus ei ole teada või seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse eksportiva lepinguosalise territooriumil;

p) „materjalide väärtus“ – kasutatud päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal, või kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse eksportiva lepinguosalise territooriumil. Kui on vaja kindlaks teha tootmiseks kasutatud päritolustaatusega materjalide väärtus, kohaldatakse käesolevat punkti *mutatis mutandis*.

II JAOTIS

## MÕISTE „PÄRITOLUSTAATUSEGA TOOTED“ MÄÄRATLUS

*Artikkel 2*

### Üldised nõuded

Lepingu rakendamisel käsitatakse teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena järgmisi tooteid:

a) lepinguosalise territooriumil täielikult saadud tooted artikli 3 tähenduses;

b) lepinguosalise territooriumil saadud tooted, milles on kasutatud materjale, mis ei ole seal täielikult saadud, tingimusel et need on kõnealuse lepinguosalise territooriumil läbinud piisava töö või töötluse artikli 4 tähenduses.

*Artikkel 3*

### Täielikult saadud tooted

1. Järgmisi tooteid käsitatakse täielikult lepinguosalise territooriumil saadud toodetena teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel:

a) sealsest pinnasest ja merepõhjast kaevandatud mineraalsed maavarad ja ammutatud looduslik vesi;

b) seal kasvatatud või koristatud taimed, kaasa arvatud veetaimed, ja köögiviljasaadused;

c) seal sündinud ja kasvatatud elusloomad;

d) seal kasvatatud elusloomadelt saadud tooted;

e) seal sündinud ja kasvatatud, tapetud loomadest saadud tooted;

f) seal toimunud jahi ja kalapüügi saadused;

g) akvakultuuritooted, kui kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud on seal munadest sündinud või maimudest, kalavastsetest ja -maimudest kasvatatud;

h) tema laevadega väljaspool territoriaalvett püütud merekalapüügi- ja muud saadused;

i) tema kalatöötlemislaevade pardal üksnes punktis h osutatud saadustest valmistatud tooted;

j) seal kogutud kasutatud esemed, millest saab üksnes tooret;

k) sealse tootmistegevuse jäätmed ja jäägid;

l) väljaspool tema territoriaalvett merepõhjast või selle aluspinnasest kaevandatud saadused, tingimusel et tal on selle merepõhja või aluspinnase kasutamise ainuõigus;

m) kaubad, mis on seal toodetud üksnes punktides a–l nimetatud saadustest või toodetest.

2. Lõike 1 punktides h ja i nimetatud termineid „tema laevad“ ja „tema kalatöötlemislaevad“ kohaldatakse üksnes laevade ja kalatöötlemislaevade suhtes, mis vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

a) on registreeritud eksportiva või importiva lepinguosalise territooriumil;

b) sõidavad eksportiva või importiva lepinguosalise lipu all;

c) vastavad ühele järgmistest tingimustest:

i) neist vähemalt 50 % kuulub eksportiva või importiva lepinguosalise kodanikele või

ii) need kuuluvad äriühingule,

mille peakontor ja peamine tegevuskoht on eksportiva või importiva lepinguosalise territooriumil ning

millest vähemalt 50 % kuulub eksportivale või importivale lepinguosalisele või nende lepinguosaliste avalik-õiguslikele isikutele või kodanikele.

3. Kui lõike 2 rakendamisel on eksportivaks või importivaks lepinguosaliseks Euroopa Liit, tähendab see mõnda Euroopa Liidu liikmesriiki.

4. Lõike 2 rakendamisel käsitatakse EFTA riike ühe reegleid kohaldava konventsiooniosalisena.

*Artikkel 4*

**Piisav töö või töötlus**

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 ja artikli 6 kohaldamist, käsitatakse tooteid, mis ei ole lepinguosalise territooriumil täielikult saadud, piisava töö või töötluse läbinuna, kui II lisa loendis esitatud tingimused on asjaomaste kaupade puhul täidetud.

2. Kui kooskõlas lõikega 1 lepinguosalise territooriumil päritolustaatuse saanud toodet kasutatakse materjalina muu toote tootmiseks, ei võeta arvesse päritolustaatuseta materjale, mida võidi selle tootmiseks kasutada.

3. Lõikes 1 osutatud nõuete täitmist kontrollitakse iga toote puhul.

Kui asjakohane reegel põhineb päritolustaatuseta materjalide suurima lubatud sisalduse nõude järgimisel, võivad lepinguosaliste tolliasutused lubada siiski eksportijatel arvutada toote tehasehind ja päritolustaatuseta materjalide väärtus keskmise väärtusena vastavalt lõikele 4, et võtta arvesse kulude ja valuutakursside kõikumisi.

4. Lõike 3 teises lõigus osutatud juhul arvutatakse toote keskmine tehasehind ja kasutatud päritolustaatuseta materjalide keskmine väärtus vastavalt eelmisel majandusaastal kõigi samade müüdud toodete eest küsitud tehasehinna ja eelmisel majandusaastal samade toodete tootmiseks kasutatud kõigi päritolustaatuseta materjalide koguväärtuse põhjal, kusjuures majandusaasta on eksportiva lepinguosalise majandusaasta ning kui terve majandusaasta kohta ei ole andmed saadaval, siis võetakse aluseks lühem periood, mis ei ole lühem kui kolm kuud.

5. Eksportijad, kes otsustavad teha arvutuse keskmise näitaja alusel, kasutavad seda meetodit järjepidevalt võrdlusmajandusaastale järgneva aasta jooksul või vajaduse korral lühemale võrdlusperioodile järgneva aasta jooksul. Nad võivad lõpetada selle meetodi kasutamise, kui konkreetse majandusaasta või lühema võrdlusperioodi (mis ei ole lühem kui kolm kuud) jooksul ilmneb, et sellise meetodi kasutamist õigustanud kulude või valuutakursi kõikumine on lakanud.

6. Lõikes 4 osutatud keskmisi näitajaid kasutatakse vastavalt tehasehinnana ja päritolustaatuseta materjalide väärtusena, et teha kindlaks, kas päritolustaatuseta materjalide suurima lubatud sisalduse nõuet on järgitud.

*Artikkel 5*

**Piirmäära reegel**

1. Erandina artiklist 4 ning vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2 ja 3 võib päritolustaatuseta materjale, mida II lisas esitatud loendis nimetatud tingimuste kohaselt toote tootmiseks kasutada ei tohi, siiski kasutada, kui toote kohta hinnatud kogunetomass või koguväärtus ei ületa:

a) 15 % toote netomassist toodete puhul, mis kuuluvad gruppidesse 2 ja 4–24, v.a gruppi 16 kuuluvad töödeldud kalandustooted;

b) 15 % toote tehasehinnast muude kui punktiga a hõlmatud toodete puhul.

Käesolevat lõiget ei kohaldata harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete suhtes, mille puhul kehtivad I lisa märkustes 6 ja 7 mainitud piirmäärad.

2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaselt ei ole lubatud ületada päritolustaatuseta materjalide suurimat lubatud protsentuaalset sisaldust, nagu on ette nähtud II lisa loendis esitatud reeglitega.

3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata artikli 3 tähenduses täielikult lepinguosalise territooriumil saadud toodete suhtes. Ilma et see piiraks artikli 6 ja artikli 9 lõike 1 kohaldamist, kohaldatakse kõnealustes sätetes osutatud piirmäärasid siiski toote suhtes, mille puhul II lisa loendis esitatud reegli kohaselt on nõutav, et toote tootmiseks kasutatud materjalid peavad olema täielikult saadud.

*Artikkel 6*

**Ebapiisav töö või töötlus**

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist, käsitatakse järgmisi toiminguid päritolustaatuse omandamiseks ebapiisava töö või töötlusena, olenemata sellest, kas artikli 4 nõuded on täidetud või mitte:

a) toimingud, mis tagavad toodete seisundi säilimise nende vedamisel ja ladustamisel;

b) pakkeüksuste osadeks jagamine ja koondamine;

c) pesemine, puhastamine; tolmu, oksiidi, õli, värvi või muu katte eemaldamine;

d) tekstiili triikimine või pressimine;

e) lihtsad värvimis- ja poleerimistööd;

f) riisi koorimine ja osaline või täielik kroovimine; teravilja ja riisi poleerimine ja glaseerimine;

g) suhkru toonimine või maitsestamine või tükkipressimine; kristallsuhkru osaline või täielik jahvatamine;

h) puuviljade, pähklite ja köögiviljade koorimine ja kividest puhastamine;

i) teritamine, lihtlihvimine või lihtlõikamine;

j) tuulamine, uhtmine, sortimine, klassifitseerimine, liigitamine, kokkusobitamine; (kaasa arvatud kaupade komplekteerimine);

k) tavaline klaas- või plastpudelitesse, plekkpurkidesse, kottidesse, karpidesse, kastidesse pakkimine, alustele kinnitamine ja igasugune muu lihtne pakendamine;

l) märkide, etikettide, logode ja muude eristusmärkide kinnitamine või trükkimine toodetele või nende pakenditele;

m) üht või mitut sorti toodete lihtne segamine;

n) suhkru segamine muu ainega;

o) lihtne toodetele vee lisamine või toodete lahjendamine või dehüdreerimine või denatureerimine;

p) toote osade lihtne kokkupanemine terviktoote saamiseks või toodete osadeks lahtivõtmine;

q) loomade tapmine;

r) kahe või enama punktides a–q loetletud toimingu kombinatsioon.

2. Kõiki konkreetse tootega eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud toiminguid tuleb arvesse võtta juhul, kui tehakse kindlaks, kas selle tootega tehtud töö või töötlus on lõike 1 tähenduses ebapiisav.

*Artikkel 7*

**Päritolu kumulatsioon**

1. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse tooted pärinevaks eksportiva lepinguosalise territooriumilt teise lepinguosalise territooriumile eksportimisel, kui need on seal saadud, kasutades materjale, mis pärinevad mõne reegleid kohaldava konventsiooniosalise, v.a eksportiva lepinguosalise territooriumilt, tingimusel et eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum. Need materjalid ei pea olema läbinud piisavat tööd või töötlust.

2. Kui eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus ei ole artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum, loetakse toode, mis on saadud, kasutades mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid materjale, eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevaks ainult juhul, kui seal lisandunud väärtus on suurem kui mis tahes muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevate kasutatud materjalide väärtus. Vastasel juhul loetakse saadud toode pärinevaks selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, kust pärinevate, eksportiva lepinguosalise territooriumil toote tootmiseks kasutatud päritolustaatusega materjalide väärtus on suurim.

3. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist ning jättes välja gruppidesse 50–63 kuuluvad tooted, loetakse reegleid kohaldava konventsiooniosalise, mis ei ole eksportiv lepinguosaline, territooriumil tehtud töö või töötlus eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud tööks või töötluseks, kui saadud tooted läbivad hiljem kõnealuse eksportiva lepinguosalise territooriumil töö või töötluse.

4. Ilma et see piiraks artikli 2 kohaldamist, loetakse gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete puhul ja üksnes lepinguosaliste vahelises kahepoolses kaubanduses importiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötlus eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud tööks või töötluseks, kui tooted läbivad hiljem kõnealuse eksportiva lepinguosalise territooriumil töö või töötluse.

Käesoleva lõike kohaldamisel käsitatakse Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevaid riike ja Moldova Vabariiki ühe reegleid kohaldava konventsiooniosalisena.

5. Lepinguosalised võivad ühepoolselt laiendada käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete importimise suhtes. Lepinguosaline, kes valib sellise laiendamise, teatab sellest teisele lepinguosalisele ning teavitab Euroopa Komisjoni vastavalt artikli 8 lõikele 3.

6. Käesoleva artikli lõigetes 3–5 sätestatud kumulatsiooni kohaldamisel loetakse päritolustaatusega tooted pärinevaks eksportiva lepinguosalise territooriumilt üksnes siis, kui seal tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum.

7. Tooted, mis pärinevad ühe reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, nagu on osutatud lõikes 1, ja mis ei läbi eksportiva lepinguosalise territooriumil tööd või töötlust, säilitavad mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumile eksportimisel oma päritolustaatuse.

*Artikkel 8*

**Päritolu kumulatsiooni kohaldamise tingimused**

1. Artiklis 7 sätestatud kumulatsiooni võib kohaldada üksnes juhul, kui

a) reegleid kohaldavate, päritolustaatuse saamisega seotud konventsiooniosaliste ja reegleid kohaldava, sihtkohaks oleva konventsiooniosalise vahel kohaldatakse vastavalt 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XXIV artiklile sooduskaubanduslepingut ning

b) kaubad on saanud päritolustaatuse käesolevate reeglitega identsete päritolureeglite alusel.

2. Olenemata lõike 1 punktist b võib käesoleva liite artiklis 7 sätestatud kumulatsiooni kohaldada harmoneeritud süsteemi gruppidesse 1, 3 ja 16 (töödeldud kalandustooted) ja gruppidesse 25–97 klassifitseeritud kaupade suhtes, mis on saanud päritolustaatuse konventsiooni [1] I liite alusel ja konventsiooni II liite asjakohaste sätete alusel, tingimusel et kõnealused kaubad on pärit reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt, kelle puhul kumulatsioon on võimalik.

3. Teatised kumulatsiooni kohaldamiseks vajalike nõuete täitmise kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* (C-seeria) ning Maroko ametlikus väljaandes vastavalt tema enda menetlustele.

Artiklis 7 sätestatud kumulatsiooni kohaldatakse nendes teatistes osutatud kuupäevast alates.

Lepinguosalised esitavad Euroopa Komisjonile andmed teiste reegleid kohaldavate konventsiooniosalistega sõlmitud asjaomaste lepingute kohta, sealhulgas käesolevate reeglite jõustumise kuupäevad.

4. Päritolutõendile tuleks teha ingliskeelne märge „*CUMULATION APPLIED WITH* (asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed) inglise keeles)“, kui tooted said päritolustaatuse, kohaldades päritolu kumulatsiooni vastavalt artiklile 7.

Kui päritolutõendina kasutatakse liikumissertifikaati EUR.1, tehakse see märge liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7.

5. Kui lepinguosalisele eksporditakse tooteid, mis on saanud päritolustaatuse eksportiva lepinguosalise territooriumil, kohaldades päritolu kumulatsiooni vastavalt artiklile 7, võib ta loobuda päritolutõendile käesoleva artikli lõikes 4 osutatud märke kandmise nõudmisest.

Lepinguosalised teatavad Euroopa Komisjonile loobumisest vastavalt käesoleva artikli lõikele 3.

*Artikkel 9*

**Kvalifikatsiooniühik**

1. Käesolevate reeglite kohaldamisel on kvalifikatsiooniühik see toode, mida loetakse harmoneeritud süsteemi nomenklatuuri järgi klassifitseerimisel põhiüksuseks. Sellest tulenevalt:

a) kui toode, mis koosneb esemete rühmast või kokkupandud esemetest, klassifitseeritakse harmoneeritud süsteemi järgi ühte rubriiki, moodustab tervik kvalifikatsiooniühiku;

b) kui kaubasaadetis koosneb mitmest identsest tootest, mis on klassifitseeritud samasse harmoneeritud süsteemi rubriiki, võetakse käesolevate reeglite kohaldamisel iga toodet arvesse.

[1] ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

2. Kui harmoneeritud süsteemi 5. tõlgendamisreegli kohaselt loetakse klassifitseerimisel pakend toote juurde kuuluvaks, tuleb see ka päritolu kindlaksmääramisel lugeda toote juurde kuuluvaks.

3. Seadme, masina, aparaadi või sõidukiga kaasas olevaid tarvikuid, varuosi ja tööriistu, mis on tavavarustuse osaks ja kuuluvad tehasehinna sisse, käsitatakse kõnealuse seadme, masina, aparaadi või sõiduki lahutamatu osana.

*Artikkel 10*

**Komplektid**

Komplektid harmoneeritud süsteemi üldreegli 3 tähenduses on päritolustaatusega, kui kõik komplekti kuuluvad tooted on päritolustaatusega.

Kui komplekt koosneb päritolustaatusega ja päritolustaatuseta toodetest, on komplekt tervikuna siiski päritolustaatusega, kui päritolustaatuseta toodete väärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast.

*Artikkel 11*

**Kõrvalised tegurid**

Selleks et teha kindlaks, kas toode on päritolustaatusega või mitte, ei ole vaja arvesse võtta toote tootmisel kasutatavate järgmiste toodete päritolu:

a) energia ja kütus,

b) sisseseade ja varustus,

c) masinad ja tööriistad,

d) muud kaubad, mis ei kuulu ega ole ette nähtud kuuluma toote lõppkoosseisu.

*Artikkel 12*

**Arvestuslik eraldamine**

1. Kui tootega tehtava töö või töötluse käigus kasutatakse omavahel asendatavaid päritolustaatusega ja päritolustaatuseta materjale, võivad ettevõtjad neid materjale hallata arvestusliku eraldamise meetodit kasutades, ilma materjalide varusid eraldi hoidmata.

2. Ettevõtjad võivad hallata rubriiki 1701 kuuluvaid omavahel asendatavaid päritolustaatusega ja päritolustaatuseta tooteid arvestusliku eraldamise meetodit kasutades, ilma toodete varusid eraldi hoidmata.

3. Lepinguosalised võivad nõuda, et arvestusliku eraldamise meetodi kasutamiseks peab tolliasutus andma eelnevalt loa. Tolliasutus võib loa andmiseks esitada mis tahes tingimusi, mida ta peab vajalikuks, ning ta kontrollib loa kasutamist. Tolliasutus võib loa ära võtta, kui loa omaja kasutab luba vääriti või ei täida mõnda muud käesolevates reeglites sätestatud tingimust.

Arvestusliku eraldamise meetodi kasutamisel tuleb tagada, et selliste toodete hulk, mida võib pidada eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevateks, on alati sama, nagu see oleks varude füüsilise eraldamise korral.

Meetodit rakendatakse ja selle rakendamine registreeritakse eksportiva lepinguosalise territooriumil kohaldatavate üldiste raamatupidamispõhimõtete alusel.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud meetodit kasutav isik koostab päritolutõendi või taotleb päritolutõendit nende toodete kogusele, mida võib pidada eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevateks toodeteks. Tolliasutuse nõudmisel deklareerib kõnealune isik, kuidas neid koguseid on hallatud.

III JAOTIS

**TERRITORIAALSED NÕUDED**

*Artikkel 13*

**Territoriaalsuspõhimõte**

1. II jaotises esitatud tingimused peavad asjaomase lepinguosalise territooriumil olema täidetud katkematult.

2. Kui lepinguosalise territooriumilt mõnda teise riiki eksporditud päritolustaatusega tooted saadetakse tagasi, käsitatakse neid päritolustaatuseta toodetena, välja arvatud juhul, kui tolliasutusele suudetakse tõendada, et:

a) tagasisaadetud tooted on samad tooted, mis eksporditi, ja

b) need ei ole kõnealuses riigis oleku või eksportimise ajal läbinud ühtegi muud toimingut peale nende, mis on vajalikud toodete seisundi säilitamiseks.

3. Lepinguosalise territooriumilt eksporditud ja hiljem sinna reimporditud materjalidega väljaspool selle eksportiva lepinguosalise territooriumi tehtud töö või töötlus ei mõjuta päritolustaatuse saamist vastavalt II jaotise tingimustele, kui:

a) kõnealused materjalid on täielikult saadud eksportiva lepinguosalise territooriumil või nendega enne eksportimist tehtud töö või töötlus on artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum ja

b) tolliasutusele tõendatakse, et:

i) reimporditud tooted on saadud eksporditud materjalidega tehtud töö või töötluse teel ja

ii) käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool eksportiva lepinguosalise territooriumi tekkinud kogulisandväärtus ei ole suurem kui 10 % selle lõpptoote tehasehinnast, millele päritolustaatust taotletakse.

4. Käesoleva artikli lõike 3 kohaldamisel ei rakendata II jaotises sätestatud päritolustaatuse saamise tingimusi väljaspool eksportiva lepinguosalise territooriumil tehtud töö või töötluse suhtes. Kui lõpptoote päritolustaatuse kindlaksmääramiseks kasutatakse II lisa loendis sätestatud reeglit, mis näeb ette kõigi kasutatud päritolustaatuseta materjalide maksimaalse väärtuse, ei või eksportiva lepinguosalise territooriumil kasutatud päritolustaatuseta materjalide koguväärtus koos käesoleva artikli kohaldamisel väljaspool kõnealuse lepinguosalise territooriumi tekkinud kogulisandväärtusega olla suurem sätestatud protsendimäärast.

5. Lõigete 3 ja 4 kohaldamisel tähendab „kogulisandväärtus“ kõiki väljaspool eksportiva lepinguosalise territooriumi tekkivaid kulusid, sealhulgas seal kasutatud materjalide väärtust.

6. Käesoleva artikli lõikeid 3 ja 4 ei kohaldata toodete suhtes, mis ei vasta II lisa loendis sätestatud tingimustele või mida saab pidada piisava töö või töötluse läbinuks ainult siis, kui kohaldatakse artiklis 5 kindlaksmääratud üldisi piirmäärasid.

7. Käesoleva artikliga hõlmatud töö või töötlus väljaspool eksportiva lepinguosalise territooriumi peab toimuma välistöötlemise korra või muu samalaadse korra kohaselt.

*Artikkel 14*

**Mittemuutmise reegel**

1. Lepinguga ettenähtud sooduskohtlemist rakendatakse üksnes nende toodete suhtes, mis vastavad käesolevate reeglite nõuetele ja mis on lepinguosalise territooriumil deklareeritud impordina, tingimusel et need on samad tooted, mis eksporditi eksportiva lepinguosalise territooriumilt. Tooteid ei tohi enne lepinguosalise territooriumil vabasse ringlusse lubamist muuta ega muundada ning nad ei tohi olla läbinud muid toiminguid peale nende, mis on vajalikud nende seisundi säilitamiseks, välja arvatud märkide, etikettide, pitserite ja muude dokumentide lisamine, mille eesmärk on tagada importiva lepinguosalise siseriiklike nõuete täitmine ja mis toimub transiidi- või osadeks jagamise kolmanda riigi või kolmandate riikide tollijärelevalve all.

2. Toodete ja kaubasaadetiste ladustamine on lubatud, kui need jäävad transiidiriigis/transiidiriikides tollijärelevalve alla.

3. Ilma et see piiraks käesoleva liite V jaotise kohaldamist, on kaubasaadetiste osadeks jagamine lubatud, kui need jäävad osadeks jagamise riigis või riikides tollijärelevalve alla.

4. Kahtluse korral võib importiv lepinguosaline igal ajal paluda importijal või tema esindajal esitada kõik vajalikud dokumendid, millega tõendatakse käesoleva artikli nõuete täitmist, milleks võib esitada mis tahes dokumentaalsed tõendid ning eelkõige:

a) lepingulised veodokumendid, nagu veokiri;

b) faktilised või konkreetsed tõendid, mis põhinevad pakendite märgistamisel või nummerdamisel;

c) transiidi- või osadeks jagamise riigi või riikide tolliasutuse väljastatud mittemuutmise tõend või mõni muu dokument, millega tõendatakse, et kaubad jäid transiidi- või osadeks jagamise riigi või riikide tollijärelevalve alla, või

d) igasugused kaupadega seotud tõendid.

*Artikkel 15*

**Näitused**

1. Päritolustaatusega toodete suhtes, mis on saadetud näitusele mõnda muusse riiki peale nende, millega kooskõlas artiklitega 7 ja 8 kohaldatakse kumulatsiooni, ja mis pärast näitust müüakse mõne lepinguosalise territooriumile importimiseks, kohaldatakse importimisel asjaomase lepingu sätteid, kui tolliasutusele tõendatakse, et:

a) eksportija on saatnud tooted lepinguosalise territooriumilt näitust korraldavasse riiki ja need seal näitusel välja pannud;

b) kõnealune eksportija on tooted müünud või muul viisil võõrandanud teise lepinguosalise territooriumil asuvale isikule;

c) tooted on saadetud näituse ajal või vahetult pärast näitust samal kujul, nagu need näitusele saadeti, ja

d) pärast näitusele saatmist ei ole tooteid kasutatud muuks otstarbeks kui seal väljapanekuks.

2. Päritolutõend tuleb välja anda või koostada kooskõlas käesoleva liite V jaotisega ja esitada importiva lepinguosalise tolliasutusele tavapärasel viisil. Sellele märgitakse näituse nimi ja aadress. Vajaduse korral võidakse nõuda dokumentaalseid lisatõendeid näitusele väljapaneku tingimuste kohta.

3. Lõiget 1 kohaldatakse kõikide kaubandus-, tööstus-, põllumajandus- ja käsitöönäituste, -messide ja muude samalaadsete avalike ürituste ja väljapanekute suhtes, mille jooksul kõnealused tooted jäävad tollikontrolli alla, välja arvatud kauplustes või äripindadel korraldatavad eraviisilised üritused, mille eesmärk on välismaiste toodete müük.

IV JAOTIS

**TOLLIMAKSUDE TAGASTAMINE JA TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE**

*Artikkel 16*

**Tollimaksude tagastamine ja tollimaksudest vabastamine**

1. Päritolustaatuseta materjalide suhtes, mida on kasutatud lepinguosalise territooriumilt pärinevate ja harmoneeritud süsteemi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete tootmiseks, mille kohta on välja antud või koostatud päritolutõend vastavalt käesoleva liite V jaotisele, ei kohaldata eksportiva lepinguosalise territooriumil tollimaksude tagastamist ega tollimaksudest vabastamist mitte mingil viisil.

2. Lõikes 1 nimetatud keeldu kohaldatakse tollimaksude või samaväärse toimega maksude osalise või täieliku tagastamise, vähendamise või nendest vabastamise korra suhtes, mida eksportiv lepinguosaline kohaldab tootmisel kasutatavate materjalide suhtes, kui kohaldatakse otsest või tegelikku tagasimaksmist, vähendamist või maksudest vabastamist juhul, kui nendest materjalidest toodetud tooted eksporditakse, kuid mitte juhul, kui need on mõeldud selle lepinguosalise territooriumil kasutamiseks.

3. Päritolutõendis märgitud toodete eksportija peab olema valmis igal ajal tolliasutuse nõudmisel esitama kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad, et asjaomaste toodete tootmisel kasutatud päritolustaatuseta materjalide eest ei ole tollimaksu tagasi makstud ning et kõik nende materjalide suhtes kohaldatavad tollimaksud ja samaväärse toimega maksud on tegelikult makstud.

4. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeld ei puuduta lepinguosaliste vahel vahetatavaid tooteid, mis on saanud päritolustaatuse, kohaldades päritolu kumulatsiooni vastavalt artikli 7 lõikele 4 või 5.

5. Lõikes 1 sätestatud keeld ei puuduta lepinguosaliste vahelist kahepoolset kaubandust, kui mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevate materjalidega kumulatsiooni ei kohaldata.

## V JAOTIS

## PÄRITOLUTÕEND

### *Artikkel 17*

### Üldised nõuded

1. Ühe lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodete importimisel teise lepinguosalise territooriumile kohaldatakse lepingust tulenevaid soodustusi, kui esitatakse üks järgmistest päritolutõenditest:

a) liikumissertifikaat EUR.1, mille näidis on esitatud käesoleva liite IV lisas;

b) artikli 18 lõikes 1 ettenähtud juhtudel deklaratsioon (edaspidi „päritoludeklaratsioon“), mille eksportija esitab arvel, saatelehel või muus äridokumendis, kus asjaomaseid tooteid piisavalt täpselt kirjeldatakse, et neid oleks võimalik identifitseerida. Päritoludeklaratsiooni tekst on esitatud käesoleva liite III lisas.

2. Käesoleva artikli lõikest 1 olenemata kohaldatakse käesolevate reeglite tähenduses päritolustaatusega toodete suhtes artiklis 27 nimetatud juhtudel lepingust tulenevaid soodustusi, ilma et oleks vaja esitada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud päritolutõendeid.

3. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad lepinguosalised kokku leppida, et nendevahelises sooduskaubanduses asendatakse nimetatud lõike punktides a ja b loetletud päritolutõendid päritolukinnitustega, mille koostavad lepinguosaliste õigusaktide kohaselt elektroonilises andmebaasis registreeritud eksportijad.

Kahe või enama reegleid kohaldava konventsiooniosalise vahel kokku lepitud elektroonilises andmebaasis registreeritud eksportijate koostatud päritolukinnituse kasutamine ei takista diagonaalse kumulatsiooni kasutamist teiste reegleid kohaldavate konventsiooniosalistega.

4. Lõike 1 kohaldamisel võivad lepinguosalised kokku leppida süsteemi loomises, mis võimaldab lõike 1 punktides a ja b loetletud päritolutõendeid välja anda ja/või esitada elektrooniliselt.

5. Artikli 7 kohaldamisel, kui kohaldub artikli 8 lõige 5, võtab reegleid kohaldavas konventsiooniosalises asutatud eksportija, kes annab välja päritolutõendi või taotleb päritolutõendit muu päritolutõendi alusel, mille puhul on loobutud kohustusest lisada muul juhul artikli 8 lõikega 4 nõutav märge, kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kumulatsiooni kohaldamise tingimused on täidetud, ning on valmis esitama tollile kõik asjakohased dokumendid.

### *Artikkel 18*

### Päritoludeklaratsiooni koostamise tingimused

1. Artikli 17 lõike 1 punktis b osutatud päritoludeklaratsiooni võib koostada:

a) heakskiidetud eksportija artikli 19 tähenduses või

b) iga eksportija iga kaubasaadetise kohta, mis koosneb ühest või mitmest päritolustaatusega tooteid sisaldavast pakendist, mille koguväärtus ei ületa 6 000 eurot.

2. Päritoludeklaratsiooni võib koostada, kui tooteid võib käsitada reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevatena ja kui need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

3. Eksportija, kes koostab päritoludeklaratsiooni, peab olema valmis igal ajal esitama eksportiva lepinguosalise tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatust ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist.

4. Eksportija koostab päritoludeklaratsiooni, trükkides kirjutusmasinal, tembeldades või printides arvele, saatelehele või mõnele muule äridokumendile deklaratsiooni, mille tekst on esitatud käesoleva liite III lisas, kasutades üht nimetatud lisas esitatud keelelist versiooni kooskõlas eksportiva riigi siseriiklike õigusaktidega. Kui deklaratsioon täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.

5. Päritoludeklaratsioonile kirjutab eksportija oma originaalallkirja käsitsi. Heakskiidetud eksportijalt artikli 19 tähenduses ei nõuta siiski sellistele deklaratsioonidele allakirjutamist, kui ta kinnitab eksportiva konventsiooniosalise tolliasutusele kirjalikult, et võtab endale täieliku vastutuse iga päritoludeklaratsiooni eest, mille alusel saab teda identifitseerida, nagu ta oleks sellele käsitsi alla kirjutanud.

6. Eksportija võib koostada päritoludeklaratsiooni sellega hõlmatud toodete eksportimisel või pärast eksportimist (edaspidi „tagantjärele välja antud päritoludeklaratsioon“), tingimusel et see esitatakse importivas riigis hiljemalt kahe aasta jooksul pärast sellega hõlmatud toodete importimist.

Kui kaubasaadetis jagatakse osadeks kooskõlas artikli 14 lõikega 3 ja tingimusel, et peetakse kinni samast kaheaastasest tähtajast, koostab tagantjärele välja antava päritoludeklaratsiooni tooteid eksportiva lepinguosalise heakskiidetud eksportija.

*Artikkel 19*

**Heakskiidetud eksportija**

1. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus võib kooskõlas siseriiklike nõuetega anda igale kõnealuse lepinguosalise territooriumil asutatud eksportijale (edaspidi „heakskiidetud eksportija“) loa koostada ise päritoludeklaratsioone, olenemata asjaomaste toodete väärtusest.

2. Eksportija, kes taotleb sellist luba, peab tolliasutusele esitama kõik tagatised, mis on vajalikud toodete päritolustaatuse ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmise kontrollimiseks.

3. Tolliasutus annab heakskiidetud eksportijale tolliloa numbri, mis märgitakse päritoludeklaratsioonile.

4. Tolliasutus kontrollib, kas luba kasutatakse õigesti. Tolliasutus võib loa igal ajal kehtetuks tunnistada, kui heakskiidetud eksportija ei kasuta seda õigesti, ja ta tunnistab loa kehtetuks siis, kui heakskiidetud eksportija ei paku enam lõikes 2 osutatud tagatisi.

*Artikkel 20*

**Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kord**

1. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 välja eksportija või tema vastutusel tegutseva volitatud esindaja kirjaliku taotluse alusel.

2. Selleks täidab eksportija või tema volitatud esindaja nii liikumissertifikaadi EUR.1 kui ka taotluse vormi, mille näidised on esitatud käesoleva liite IV lisas. Need vormid täidetakse ühes keeltest, milles on koostatud käesolev leping, ning kooskõlas eksportiva riigi õigusnormidega. Kui vormid täidetakse käsitsi, tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes. Tooteid tuleb kirjeldada selleks ettenähtud lahtris, jätmata tühje ridu. Kui lahtrisse jääb tühja ruumi, tuleb kirjelduse viimase rea alla tõmmata rõhtjoon ja tühi ruum läbi kriipsutada.

3. Liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7 tuleb teha ingliskeelne märge „*REVISED RULES*“.

4. Eksportija, kes taotleb liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmist, peab olema valmis igal ajal esitama liikumissertifikaadi EUR.1 välja andnud eksportiva lepinguosalise tolliasutuse taotlusel kõik vajalikud dokumendid, mis tõendavad asjaomaste toodete päritolustaatust ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist.

5. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus annab välja liikumissertifikaadi EUR.1, kui asjaomaseid tooteid võib käsitada päritolustaatusega toodetena ja kui need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

6. Liikumissertifikaati EUR.1 välja andev tolliasutus võtab vajalikud meetmed, et kontrollida toodete päritolustaatust ja muude käesolevate reeglite nõuete täitmist. Selleks on tal õigus nõuda tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrolle, mida ta peab asjakohaseks. Ta teeb ka kindlaks, et käesoleva artikli lõikes 2 osutatud vormid on nõuetekohaselt täidetud. Eelkõige kontrollib ta, kas toodete kirjeldamiseks mõeldud lahter on täidetud nii, et sinna ei ole võimalik pettuse eesmärgil midagi lisada.

7. Liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmise kuupäev märgitakse liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 11.

8. Tolliasutus annab liikumissertifikaadi EUR.1 eksportijale välja niipea, kui tegelik eksport on toimunud või tagatud.

*Artikkel 21*

**Tagantjärele välja antud liikumissertifikaadid EUR.1**

1. Olenemata artikli 20 lõikest 8 võib liikumissertifikaadi EUR.1 välja anda pärast asjakohaste toodete eksportimist, kui:

a) seda ei antud ekspordi ajal välja eksimuse, tahtmatu tegevusetuse või muude eriliste asjaolude tõttu;

b) tolliasutusele on tõendatud, et liikumissertifikaat EUR.1 anti välja, kuid importimisel ei aktsepteeritud seda tehnilistel põhjustel;

c) asjaomaste toodete lõplik sihtkoht ei olnud ekspordi ajal teada ning see määrati kindlaks veo või ladustamise ajal ja pärast kaubasaadetise võimalikku osadeks jagamist vastavalt artikli 14 lõikele 3;

d) liikumissertifikaat EUR.1 või EUR.MED anti välja kooskõlas konventsiooni reeglitega toodete jaoks, mis on päritolustaatusega ka käesolevate reeglite kohaselt; eksportija võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada kumulatsiooni kohaldamise tingimuste täitmine ja olla valmis esitama tollile kõik asjakohased dokumendid, mis tõendavad, et toode on päritolustaatusega vastavalt käesolevatele reeglitele, või

e) liikumissertifikaat EUR.1 anti välja artikli 8 lõike 5 alusel ja artikli 8 lõike 4 kohaldamine on nõutav importimisel teise reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumile.

2. Lõike 1 rakendamisel märgib eksportija oma taotluses liikumissertifikaadiga EUR.1 hõlmatud toodete ekspordikoha ja -kuupäeva ning taotluse põhjused.

3. Tolliasutus võib liikumissertifikaadi EUR.1 tagantjärele välja anda kahe aasta jooksul alates ekspordikuupäevast ning alles siis, kui on veendunud, et eksportija taotluses esitatud teave on kooskõlas vastavate dokumentide andmetega.

4. Lisaks artikli 20 lõike 3 nõudele tuleb tagantjärele välja antud liikumissertifikaadile EUR.1 teha järgmine ingliskeelne märge: „*ISSUED RETROSPECTIVELY*“.

5. Lõikes 4 osutatud märge tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 7.

*Artikkel 22*

**Liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi väljaandmine**

1. Liikumissertifikaadi EUR.1 varguse, kadumise või hävimise korral võib eksportija taotleda sertifikaadi väljaandnud tolliasutuselt duplikaati nende valduses olevate ekspordidokumentide põhjal.

2. Lisaks artikli 20 lõike 3 nõudele tuleb käesoleva artikli lõike 1 kohaselt väljaantud duplikaadile teha järgmine ingliskeelne märge: „*DUPLICATE*“.

3. Lõikes 2 osutatud märge tehakse liikumissertifikaadi EUR.1 duplikaadi lahtrisse 7.

4. Duplikaat, millele peab olema märgitud liikumissertifikaadi EUR.1 originaali väljaandmise kuupäev, kehtib sellest kuupäevast.

*Artikkel 23*

**Päritolutõendi kehtivus**

1. Päritolutõend kehtib kümme kuud alates eksportiva lepinguosalise territooriumil väljaandmise või koostamise kuupäevast ning see tuleb nimetatud aja jooksul esitada importiva lepinguosalise tolliasutusele.

2. Päritolutõendeid, mis esitatakse importiva lepinguosalise tolliasutusele pärast lõikes 1 osutatud kehtivusaja möödumist, võib tariifsete soodustuste kohaldamiseks aktsepteerida, kui need dokumendid jäid tähtaja jooksul esitamata erandlike asjaolude tõttu.

3. Kui esitamisega jäädakse hiljaks muudel põhjustel, võib importiva lepinguosalise tolliasutus päritolutõendeid aktsepteerida juhul, kui tooted on tollile esitatud enne kõnealuse tähtaja möödumist.

*Artikkel 24*

**Vabatsoonid**

1. Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tooteid, millega kaubeldakse päritolutõendi alusel ja mida vedamise ajal hoitakse nende territooriumil asuvas vabatsoonis, ei asendata muude kaupadega ega tehta nendega muid toiminguid peale nende, mis on mõeldud toodete riknemise vältimiseks.

2. Kui reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid tooteid imporditakse vabatsooni päritolutõendi alusel ja need läbivad seal töö või töötluse, võib erandina lõikest 1 välja anda või koostada uue päritolutõendi, kui tehtud töö või töötlus on kooskõlas käesolevate reeglitega.

*Artikkel 25*

**Impordinõuded**

Päritolutõendid esitatakse importiva lepinguosalise tolliasutusele selle lepinguosalise territooriumil kohaldatava korra kohaselt.

*Artikkel 26*

**Importimine osasaadetistena**

Kui importija taotlusel ja importiva konventsiooniosalise tolliasutuse poolt ettenähtud tingimustel imporditakse XVI ja XVII jaotise või rubriikide 7308 ja 9406 alla kuuluvaid harmoneeritud süsteemi üldreegli 2 punkti a tähenduses lahtivõetud või kokkupanemata tooteid osasaadetistena, esitatakse tolliasutusele selliste toodete kohta üksainus päritolutõend esimese osasaadetise importimisel.

*Artikkel 27*

**Päritolutõendi esitamisest vabastamine**

1. Tooteid, mida üks eraisik saadab teisele eraisikule väikepakendis või mis kuuluvad reisija isikliku pagasi hulka, käsitatakse päritolustaatusega toodetena ning päritolutõendit ei ole vaja esitada, kui nimetatud tooted ei ole imporditud kaubanduslikul eesmärgil, kui on deklareeritud, et need vastavad käesolevate reeglite nõuetele, ja kui ei teki kahtlust sellise deklaratsiooni õigsuses.

2. Importi ei käsitata kaubanduslikul eesmärgil toimuva impordina, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) import on juhutine;

b) import hõlmab eranditult tooteid, mis on mõeldud vastuvõtjate või reisijate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks;

c) toodete laadi ja koguse põhjal on ilmne, et neid ei impordita kaubanduslikul eesmärgil.

3. Väikepakendite puhul ei või selliste toodete koguväärtus ületada 500 eurot ja reisijate isikliku pagasi hulka kuuluvate toodete puhul 1 200 eurot.

*Artikkel 28*

**Lahknevused ja vormistusvead**

1. Kui päritolutõendil ja tolliasutusele toodete impordiga seotud vorminõuete täitmiseks esitatud dokumentides olevate andmete vahel avastatakse väikseid erinevusi, ei muuda see päritolutõendit iseenesest tühiseks, kui nõuetekohaselt tõendatakse, et see dokument vastab esitatud toodetele.

2. Lõikes 1 osutatud dokumente ei tohiks tagasi lükata päritolutõendi ilmsete vormistusvigade, näiteks trükivigade tõttu, kui need vead ei sea kahtluse alla selles dokumendis esitatud andmete õigsust.

*Artikkel 29*

**Tarnija deklaratsioonid**

1. Kui lepinguosalise territooriumil antakse välja liikumissertifikaat EUR.1 või koostatakse päritoludeklaratsioon päritolustaatusega toodete kohta, mille tootmisel on kasutatud mõne muu reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevaid kaupu, mis on läbinud seal töö või töötluse, kuid ei ole saanud sooduspäritolustaatust kooskõlas artikli 7 lõikega 3 või 4, võetakse arvesse käesoleva artikli kohaselt nende kaupade kohta tehtud tarnija deklaratsioone.

2. Lõikes 1 nimetatud tarnija deklaratsiooni käsitatakse tõendina selle kohta, et asjaomased kaubad on läbinud reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil töö või töötluse, selleks et kindlaks teha, kas tooteid, mille tootmisel nimetatud kaupu kasutati, võib lugeda eksportiva lepinguosalise territooriumilt pärinevateks ja muudele käesolevate reeglite nõuetele vastavateks toodeteks.

3. Kui välja arvata käesoleva artikli lõikes 4 osutatud juhud, esitab tarnija iga kaubasaadetise kohta eraldi tarnija deklaratsiooni VI lisas sätestatud vormis paberilehel, mis on lisatud arvele, saatelehele või muule äridokumendile, milles kõnealuseid kaupu on kirjeldatud piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida.

4. Kui tarnija tarnib konkreetsele kliendile regulaarselt kaupu, mille puhul reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil läbitud töö või töötlus jääb eeldatavalt teatavaks ajavahemikuks muutumatuks, võib ta mitme kaubasaadetise kohta esitada üheainsa tarnija deklaratsiooni (edaspidi „pikaajaline tarnija deklaratsioon“). Pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg on tavaliselt kuni kaks aastat alates deklaratsiooni koostamise kuupäevast. Selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus, kus deklaratsioon on koostatud, kehtestab tingimused, mille alusel võib rakendada pikemaid ajavahemikke. Tarnija koostab pikaajalise tarnija deklaratsiooni VII lisas sätestatud vormis ja kirjeldab selles asjaomaseid kaupu piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida. Deklaratsioon esitatakse asjaomasele kliendile enne talle esimese kõnealuse deklaratsiooniga hõlmatud kaubasaadetise lähetamist või koos esimese saadetisega. Tarnija teatab kliendile viivitamata, kui pikaajaline tarnija deklaratsioon tarnitavate kaupade suhtes enam ei kehti.

5. Käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 osutatud tarnija deklaratsioonid trükitakse või prinditakse ühes keeltest, milles leping on koostatud, vastavalt selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise riigisisesele õigusele, kus deklaratsioon koostatakse, ning see peab kandma tarnija omakäelist originaalallkirja. Deklaratsioon võib olla ka käsitsi kirjutatud; sel juhul tuleb kirjutada tindiga ja trükitähtedes.

6. Deklaratsiooni koostav tarnija on valmis igal ajal esitama selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutusele, kus deklaratsioon koostatakse, kõik asjakohased dokumendid, mis tõendavad deklaratsioonil esitatud andmete õigsust.

*Artikkel 30*

**Eurodes väljendatud summad**

1. Juhuks kui toodete kohta esitatakse arve muus vääringus kui euro, määravad lepinguosalised artikli 18 lõike 1 punkti b ja artikli 27 lõike 3 kohaldamiseks igal aastal kindlaks eurodes väljendatud summadega samaväärsed summad asjaomaste riikide omavääringus.

2. Kaubasaadetise suhtes kohaldatakse artikli 18 lõike 1 punkti b või artikli 27 lõiget 3 selle vääringu põhjal, milles arve on koostatud, vastavalt asjaomase riigi poolt kindlaks määratud summale.

3. Omavääringus kasutatavad summad on võrdväärsed eurodes väljendatud summadega oktoobri esimese tööpäeva kursi alusel. Summad teatatakse Euroopa Komisjonile 15. oktoobriks ja neid hakatakse kohaldama alates järgmise aasta 1. jaanuarist. Euroopa Komisjon teatab vastavad summad kõikidele asjaomastele riikidele.

4. Lepinguosaline võib eurodes väljendatud summa omavääringusse konverteerimise tulemusena saadud summa ümardada suuremaks või väiksemaks. Ümardatud summa ei tohi konverteerimise tulemusena saadud summast erineda rohkem kui 5 %. Lepinguosaline võib eurodes väljendatud summa väärtuse omavääringus muutmata jätta, kui lõikes 3 sätestatud iga-aastase korrigeerimise ajal saadakse selle summa konverteerimise tulemusena enne ümardamist summa, mis on omavääringus väljendatud summast vähem kui 15 % suurem. Omavääringus väljendatud samaväärse summa võib jätta muutmata, kui see summa konverteerimise tulemusena väheneks.

5. Assotsiatsioonikomitee vaatab lepinguosalise taotluse korral eurodes väljendatud summad üle. Kõnealusel ülevaatamisel kaalub assotsiatsioonikomitee asjaomaste piiride mõju tegeliku väärtuse säilitamise kasulikkust. Selleks võib ta otsustada muuta eurodes väljendatud summasid.

VI JAOTIS

**KOOSTÖÖPÕHIMÕTTED JA DOKUMENTAALSED TÕENDID**

*Artikkel 31*

**Dokumentaalsed tõendid, päritolutõendite ja täiendavate dokumentide säilitamine**

1. Päritoludeklaratsiooni koostanud või liikumissertifikaati EUR.1 taotlenud eksportija säilitab kõnealuseid päritolutõendeid ja kõiki toote päritolustaatust tõendavaid täiendavaid dokumente paberkandjal või elektroonilisel kujul vähemalt kolm aastat alates päritoludeklaratsiooni väljaandmise või koostamise kuupäevast.

2. Tarnija deklaratsiooni koostanud tarnija säilitab deklaratsiooni koopiat ja kõikide arvete, saatelehtede või muude äridokumentide koopiaid, millele deklaratsioon on lisatud, ning artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumente vähemalt kolm aastat.

Pikaajalise tarnija deklaratsiooni koostanud tarnija säilitab deklaratsiooni, kõikide arvete, saatelehtede või muude kõnealuse deklaratsiooniga hõlmatud kaupu käsitlevate ja kliendile saadetud äridokumentide koopiaid ning artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumente vähemalt kolm aastat. See periood algab päeval, mil lõpeb pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg.

3. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel loetakse päritolustaatust tõendavateks dokumentideks muu hulgas järgmised:

a) otsesed tõendid toimingute kohta, mida eksportija või tarnija on teinud toote saamiseks; need sisalduvad näiteks tema raamatupidamisaruannetes või asutusesiseses raamatupidamises;

b) dokumendid, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ja mis on välja antud või koostatud asjaomase reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil kooskõlas selle siseriiklike õigusaktidega;

c) dokumendid, mis tõendavad materjalidega töö või töötluse tegemist asjaomase lepinguosalise territooriumil ja mis on seal välja antud või koostatud kooskõlas selle siseriiklike õigusaktidega;

d) päritoludeklaratsioonid või liikumissertifikaadid EUR.1, mis tõendavad kasutatud materjalide päritolustaatust ja mis on välja antud või koostatud lepinguosaliste territooriumil kooskõlas käesolevate reeglitega;

e) asjakohased tõendid artiklite 13 ja 14 kohaselt väljaspool lepinguosaliste territooriumi tehtud töö või töötluse kohta, mis tõendavad kõnealustes artiklites sätestatud nõuete täitmist.

4. Eksportiva lepinguosalise tolliasutus, kes annab välja liikumissertifikaadi EUR.1, säilitab artikli 20 lõikes 2 osutatud taotlusvormi vähemalt kolm aastat.

5. Importiva lepinguosalise tolliasutus säilitab talle esitatud päritoludeklaratsioone ja liikumissertifikaate EUR.1 vähemalt kolm aastat.

6. Tarnija deklaratsiooni, millega tõendatakse kasutatud materjalidega töö või töötluse tegemist reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil ja mis on seal koostatud, käsitatakse artikli 18 lõikes 3, artikli 20 lõikes 4 ja artikli 29 lõikes 6 osutatud dokumendina, mida kasutatakse selle tõendamiseks, et liikumissertifikaadiga EUR.1 või päritoludeklaratsiooniga hõlmatud tooteid võib pidada kõnealuse reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumilt pärinevateks ja muudele käesolevate reeglite nõuetele vastavateks toodeteks.

*Artikkel 32*

**Vaidluste lahendamine**

Kui seoses artiklites 34 ja 35 osutatud kontrollimenetlusega või käesoleva liite tõlgendamisega tekivad vaidlused, mida kontrolli taotlenud tolliasutus ja kontrollimise eest vastutav tolliasutus ei suuda lahendada, esitatakse need lahendamiseks assotsiatsioonikomiteele.

Importija ja importiva lepinguosalise tolliasutuse vahelised vaidlused lahendatakse alati importiva lepinguosalise õigusnormide kohaselt.

VII JAOTIS

**HALDUSKOOSTÖÖ**

*Artikkel 33*

**Teatamine ja koostöö**

1. Lepinguosaliste tolliasutused esitavad üksteisele nende tolliasutustes liikumissertifikaatide EUR.1 väljaandmiseks kasutatavad templijäljendid, heakskiidetud eksportijatele antavate lubade numbrite näidised ning nimetatud sertifikaatide ja päritoludeklaratsioonide kontrollimise eest vastutavate tolliasutuste aadressid.

2. Et tagada käesolevate reeglite nõuetekohane kohaldamine, abistavad lepinguosalised üksteist oma pädevate tolliasutuste kaudu, kontrollides liikumissertifikaatide EUR.1, päritoludeklaratsioonide või tarnija deklaratsioonide ehtsust ning nendes dokumentides esitatud teabe õigsust.

*Artikkel 34*

**Päritolutõendite kontrollimine**

1. Järelkontrolli päritolutõendite üle tehakse pisteliselt või siis, kui importiva lepinguosalise tolliasutusel tekib põhjendatud kahtlus nende dokumentide ehtsuses, asjaomaste toodete päritolustaatuses või muude käesolevate reeglite nõuete täitmises.

2. Importiva lepinguosalise tolliasutus tagastab järelkontrollitaotluse tegemisel eksportiva lepinguosalise tolliasutusele liikumissertifikaadi EUR.1, arve, kui see on esitatud, ja päritoludeklaratsiooni või nende dokumentide koopiad ning esitab vajaduse korral kontrollitaotluse põhjused. Järelkontrollitaotluse põhjendamiseks edastatakse kõik dokumendid ja kogu teave, mille põhjal võib oletada, et päritolutõendis esitatud andmed on valed.

3. Kontrolli teostab eksportiva lepinguosalise toll. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida eksportija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrolle, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kui importiva lepinguosalise tolliasutus otsustab kontrollitulemuste saamiseni asjaomaste toodete sooduskohtlemise peatada, pakub ta importijale võimalust, et tooted vabastatakse, kui eelnevalt on kasutusele võetud kõik vajalikud ettevaatusabinõud.

5. Kontrolli tulemused teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Tulemustest peab selgesti ilmnema, kas dokumendid on ehtsad, kas asjaomaseid tooteid võib käsitada mõne lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena ja kas need vastavad muudele käesolevate reeglite nõuetele.

6. Kui põhjendatud kahtlusega olukordades ei saada vastust kümne kuu jooksul pärast kontrollitaotluse kuupäeva või kui vastus ei sisalda piisavalt teavet, et otsustada asjaomase dokumendi ehtsuse üle või teha kindlaks toodete tegelik päritolu, keeldub kontrolli taotlenud tolliasutus soodustuste andmisest, välja arvatud erandlikel asjaoludel.

*Artikkel 35*

**Tarnija deklaratsioonide kontrollimine**

1. Järelkontrolli tarnija deklaratsioonide või pikaajaliste tarnija deklaratsioonide üle võidakse teha pisteliselt või siis, kui selle lepinguosalise tolliasutusel, kus asjaomaste deklaratsioonide põhjal on välja antud liikumissertifikaat EUR.1 või koostatud päritoludeklaratsioon, on tekkinud põhjendatud kahtlus dokumendi ehtsuses või selles esitatud andmete õigsuses.

2. Lõike 1 rakendamisel tagastab lõikes 1 osutatud lepinguosalise tolliasutus tarnija deklaratsiooni või pikaajalise tarnija deklaratsiooni ja arved, saatelehed või muud äridokumendid, mis käsitlevad asjaomase deklaratsiooniga hõlmatud kaupu, selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutusele, kus deklaratsioon koostati, põhjendades vajaduse korral kontrollitaotluse sisu ja vormi.

Järelkontrollitaotluse põhjendamiseks edastatakse kõik saadud dokumendid ja kogu teave, mille põhjal võib oletada, et tarnija deklaratsioonis või pikaajalises tarnija deklaratsioonis esitatud andmed on valed.

3. Kontrolli teostab selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutus, kus tarnija deklaratsioon või pikaajaline tarnija deklaratsioon koostati. Selleks on tal õigus nõuda mis tahes tõendeid ja kontrollida tarnija raamatupidamisdokumente ning teha muid kontrollimisi, mida ta peab asjakohaseks.

4. Kontrolli tulemused teatatakse kontrolli taotlenud tolliasutusele niipea kui võimalik. Kõnealustest tulemustest peab selgesti ilmnema, kas tarnija deklaratsioonis või pikaajalises tarnija deklaratsioonis esitatud teave on õige, ja need peavad võimaldama otsustada, kas ja millisel määral saab seda deklaratsiooni arvestada liikumissertifikaadi EUR.1 väljaandmisel või päritoludeklaratsiooni koostamisel.

*Artikkel 36*

**Karistused**

Lepinguosalised näevad ette käesolevate reeglitega seotud siseriiklike õigusnormide rikkumise eest kriminaal-, tsiviil- või halduskaristused.

VIII JAOTIS

**A LIITE KOHALDAMINE**

*Artikkel 37*

**Euroopa Majanduspiirkond**

Euroopa Majanduspiirkonnast pärinevaid tooteid käsitatakse Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu protokolli nr 4 tähenduses Euroopa Liidust, Islandilt, Liechtensteinist või Norrast („EMP lepingu osalised“) pärinevate toodetena, kui need on eksporditud vastavalt kas Euroopa Liidust, Islandilt, Liechtensteinist või Norrast Marokosse, tingimusel et Maroko ja EMP lepingu osaliste vahel kohaldatakse käesolevatele reeglitele tuginevaid vabakaubanduslepinguid.

*Artikkel 38*

**Liechtenstein**

Liechtensteinist pärinevat toodet käsitatakse Šveitsi ja Liechtensteini tolliliidu tõttu Šveitsist pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 39*

**San Marino Vabariik**

San Marino Vabariigist pärinevat toodet käsitatakse Euroopa Liidu ja San Marino Vabariigi tolliliidu tõttu Euroopa Liidust pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 40*

**Andorra Vürstiriik**

Andorra Vürstiriigist pärinevat ja harmoneeritud süsteemi gruppidesse 25–97 klassifitseeritud toodet käsitatakse Euroopa Liidu ja Andorra Vürstiriigi tolliliidu tõttu Euroopa Liidust pärineva tootena, piiramata seejuures artikli 2 kohaldamist.

*Artikkel 41*

**Ceuta ja Melilla**

1. Käesolevates reeglites kasutatud mõiste „Euroopa Liit“ ei hõlma Ceutat ja Melillat.

2. Käesolevas lepingu kohastele üleminekureeglitele vastavate päritolustaatusega toodete Ceutasse ja Melillasse importimisel kohaldatakse sama tollirežiimi, mida kohaldatakse Euroopa Liidu tolliterritooriumilt pärinevate toodete suhtes Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemistingimuste ja aluslepingutesse [2] tehtavate muudatuste akti protokolli nr 2 alusel. Vastutasuks kohaldatakse lepinguga hõlmatud ning Ceutast ja Melillast pärinevate toodete suhtes sama tolliprotseduuri, mida kohaldatakse Euroopa Liidust imporditavate ja sealt pärinevate toodete suhtes.

3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaldamisel Ceutast ja Melillast pärinevate toodete suhtes kohaldatakse käesolevaid reegleid *mutatis mutandis* vastavalt V lisas sätestatud eritingimustele.

[2] EÜT L 302, 15.11.1985, lk 23.

*I LISA*

Sissejuhatavad märkused II lisa loendi kohta

Märkus 1 – üldine sissejuhatus

Loendiga kehtestatakse kõikidele toodetele tingimused, millele need peavad vastama, et neid saaks käsitada piisava töö või töötluse läbinuna käesoleva liite II jaotise artikli 4 tähenduses. Reegleid on nelja tüüpi ja need varieeruvad vastavalt tootele:

a) töö või töötlusega ei ületata päritolustaatuseta materjalide suurimat lubatud sisaldust;

b) töö või töötluse tulemusel ei kuulu valmistatud toode või kasutatud materjalid enam harmoneeritud süsteemi samasse neljakohalisse rubriiki või samasse kuuekohalisse alamrubriiki;

c) teostatakse konkreetne töö- või töötlemistoiming;

d) töö või töötlus teostatakse teatavate täielikult saadud materjalidega.

Märkus 2 – loendi struktuur

2.1. Loendi esimeses kahes veerus kirjeldatakse saadud toodet. Esimeses veerus on esitatud harmoneeritud süsteemis kasutatav rubriigi- või grupinumber ja teises veerus selle süsteemi vastava rubriigi või grupi kaubakirjeldus. Esimese kahe veeru iga kande jaoks on veerus (3) nähtud ette reegel. Kui mõnel juhul on veeru (1) kande ees „ex“, tähendab see, et veeru (3) reegel kehtib ainult veerus (2) kirjeldatud rubriigi osa suhtes.

2.2. Kui veergu (1) on koondatud mitu rubriiginumbrit või on esitatud grupinumber ja seetõttu on veerus (2) toodete üldkirjeldus, kohaldatakse veeru (3) asjakohast reeglit kõikide toodete suhtes, mis on harmoneeritud süsteemis klassifitseeritud kõnealuse grupi rubriikidesse või ükskõik millisesse veergu (1) koondatud rubriiki.

2.3. Kui loend sisaldab erinevaid reegleid, mida kohaldatakse ühe rubriigi eri toodete suhtes, sisaldab iga taane asjaomase rubriigi selle osa kirjeldust, mis on hõlmatud veeru (3) vastavate reeglitega.

2.4. Kui veerus (3) on esitatud kaks alternatiivset reeglit, mis on eraldatud sidesõnaga „või“, võib eksportija valida, millist reeglit kasutada.

Märkus 3 – näited reeglite kohaldamise kohta

3.1. Käesoleva liite II jaotise artiklit 4, milles käsitletakse tooteid, mis on saanud päritolustaatuse ja mida kasutatakse muude toodete tootmiseks, kohaldatakse olenemata sellest, kas päritolustaatus on saadud neid tooteid kasutavas tehases või mõnes muus lepinguosalise tehases.

3.2. Käesoleva liite II jaotise artikli 6 kohaselt peab tehtud töö või töötlus olema kõnealuses artiklis osutatud toimingutest ulatuslikum. Vastasel juhul ei saa kaubad kasu tariifsest sooduskohtlemisest isegi siis, kui allpool esitatud loendi tingimused on täidetud.

Käesoleva liite II jaotise artikli 6 kohaldamisel nähakse loendi reeglitega ette päritolustaatuse saamiseks vajalik minimaalne töö või töötlus ning sellest ulatuslikum töö või töötlus annab samuti päritolustaatuse; väiksem töö või töötlus päritolustaatust ei anna.

Kui reegliga nähakse ette, et teatavas tootmisetapis võib päritolustaatuseta materjali kasutada, on sellise materjali kasutamine varasemas tootmisetapis lubatud, kuid hilisemas etapis mitte.

Kui reegliga nähakse ette, et teatavas tootmisetapis päritolustaatuseta materjali ei või kasutada, on sellise materjali kasutamine varasemas tootmisetapis lubatud, kuid hilisemas etapis enam mitte.

Näide: kui grupi 19 reegliga nähakse ette, et rubriikidesse 1101–1108 kuuluvate päritolustaatuseta materjalide mass ei tohi ületada 20 % massist, ei ole gruppi 10 kuuluvate teraviljade kasutamine (st importimine) (materjalid varasemas tootmisetapis) piiratud.

3.3. Ilma et see piiraks märkuse 3.2 kohaldamist, kui reeglis kasutatakse väljendit „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest“, tähendab see, et kasutada võib kõikidesse rubriikidesse kuuluvaid materjale (ka tootega sama rubriigi ja kirjelduse alla kuuluvaid materjale), kui nimetatud reeglis mainitud eripiirangutest ei tulene teisiti.

Väljend „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sealhulgas muudest rubriiki … kuuluvatest materjalidest“ või „tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sealhulgas tootega samasse rubriiki kuuluvatest muudest materjalidest“ tähendab aga, et kasutada võib kõikidesse rubriikidesse kuuluvaid materjale, välja arvatud neid, mille kirjeldus kuulub loendi veerus (2) esitatud toote kirjelduse alla.

3.4. Kui loendi reegliga nähakse ette, et toodet võib valmistada mitmest materjalist, tähendab see, et kasutada võib üht või mitut materjali. Kõiki nimetatud materjale kasutama ei pea.

3.5. Kui loendi reegliga nähakse ette, et toode peab olema valmistatud teatavast materjalist, ei takista nimetatud tingimus kasutamast muid materjale, mis oma iseloomulike omaduste tõttu reeglile ei vasta.

3.6. Kui loendi reegliga nähakse ette kasutatavate päritolustaatuseta materjalide maksimaalväärtuseks kaks protsendimäära, ei tohi neid protsendimäärasid liita. Teisisõnu ei tohi kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide suurim väärtus ületada kõrgeimat esitatud protsendimäära. Peale selle ei tohi ületada ka iga materjali suhtes kehtivat protsendimäära.

Märkus 4 – teatavaid põllumajandustooteid käsitlevad üldised sätted

4.1. Gruppidesse 6, 7, 8, 9, 10 ja 12 ning rubriiki 2401 kuuluvaid põllumajandustooteid, mis on kasvatatud või koristatud lepinguosalise territooriumil, käsitatakse kõnealuse lepinguosalise territooriumilt pärinevate toodetena isegi siis, kui need on kasvatatud imporditud seemnetest, taimesibulatest, pookealustest, pistikutest, pookeokstest, võsudest, pungadest või muudest elusate taimede osadest.

4.2. Kui päritolustaatuseta suhkru sisaldus teatavas tootes on piiratud, võetakse selliste piirmäärade arvutamisel arvesse rubriikidesse 1701 (sahharoos) ja 1702 (nt fruktoos, glükoos, laktoos, maltoos, isoglükoos või invertsuhkur) kuuluvate suhkrute massi, mida on kasutatud lõpptoote tootmisel ja lõpptootes sisalduvate päritolustaatuseta toodete tootmisel.

Märkus 5 – teatavate tekstiiltoodete puhul kasutatav terminoloogia

5.1. Loendis kasutatud mõiste „looduslikud kiud“ osutab muudele kiududele kui tehis- või sünteeskiud. Mõiste piirdub ketruseelsetes järkudes olevate kiududega, hõlmates jäätmeid ja, kui teisiti ei ole sätestatud, ka kraasitud, kammitud või muul viisil töödeldud, kuid ketramata kiude.

5.2. Termin „looduslikud kiud“ hõlmab rubriiki 0511 kuuluvat hobusejõhvi, rubriikidesse 5002 ja 5003 kuuluvat siidi ning rubriikidesse 5101–5105 kuuluvaid villakiudusid ja loomavilla ja -karva, rubriikidesse 5201–5203 kuuluvaid puuvillakiudusid ning rubriikidesse 5301–5305 kuuluvaid muid taimseid kiudusid.

5.3. Loendis kasutatud terminitega „tekstiilimass“, „keemilised materjalid“ ja „paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid“ kirjeldatakse materjale, mis ei ole klassifitseeritud gruppidesse 50–63 ning mida saab kasutada tehis-, süntees- või paberkiudude ja -lõngade tootmiseks.

5.4. Loendis kasutatud termin „keemilised staapelkiud“ tähendab rubriikidesse 5501–5507 kuuluvaid süntees- või tehisfilamentköisikuid, -staapelkiudusid või kiujäätmeid.

5.5. Trükkimine (koos kudumise, silmuskudumise, heegeldamise, taftingtöötluse või flokeerimisega) on tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekandetrüki tehnikaid.

5.6. Trükkimine (eraldiseisva toiminguna) on tehnika, millega tekstiili alusmaterjalile antakse püsiva loomuga objektiivselt hinnatav funktsioon, nagu värv, kujundus või tehniline omadus, kasutades siidi-, rull-, digitaal- või ülekandetrüki tehnikaid, kombineeritult vähemalt kahe ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt pesemine, pleegitamine, merseriseerimine, termofikseerimine, karvastamine, kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, püsiviimistlemine, dekateerimine, immutamine, nõelumine ja nopete eemaldamine), tingimusel et kõigi kasutatud materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast.

Märkus 6 – tekstiilmaterjalide segust tehtud toodete suhtes kohaldatavad piirmäärad

6.1. Kui loendis sisalduva toote puhul on viidatud käesolevale märkusele, ei kohaldata veerus (3) olevaid tingimusi ühegi selle toote tootmiseks kasutatud põhitekstiilmaterjali suhtes, kui nende mass kokku on kuni 15 % kõikide kasutatud põhitekstiilmaterjalide kogumassist. (Vt ka märkused 6.3 ja 6.4.)

6.2. Märkuses 6.1 nimetatud piirmäära võib kohaldada siiski üksnes segatoodete suhtes, mis on valmistatud kahest või enamast põhitekstiilmaterjalist.

Põhitekstiilmaterjalid on järgmised:

— siid;

— vill;

— loomakarv;

— loomavill;

— hobusejõhv;

— puuvill;

— paberi valmistamiseks kasutatavad materjalid ja paber;

— lina;

— kanep;

— džuut ja muud niinekiud;

— sisal ja muud perekonna *Agave* taimede tekstiilkiud;

— kookoskiud, manillakanep, ramjee ja muud taimsed tekstiilkiud;

— polüpropüleenist sünteesfilamentkiud;

— polüestrist sünteesfilamentkiud;

— polüamiidist sünteesfilamentkiud;

— polüakrüülnitriilist sünteesfilamentkiud;

— polüimiidist sünteesfilamentkiud;

— polütetrafluoroetüleenist sünteesfilamentkiud;

— polü(fenüleensulfiidist) sünteesfilamentkiud;

— polü(vinüülkloriidist) sünteesfilamentkiud;

— muud sünteesfilamentkiud;

— viskoosist tehisfilamentkiud;

— muud tehisfilamentkiud;

— elektrit juhtivad filamendid;

— polüpropüleenist sünteesstaapelkiud;

— polüestrist sünteesstaapelkiud;

— polüamiidist sünteesstaapelkiud;

— polüakrüülnitriilist sünteesstaapelkiud;

— polüimiidist sünteesstaapelkiud;

— polütetrafluoroetüleenist sünteesstaapelkiud;

— polü(fenüleensulfiidist) sünteesstaapelkiud;

— polü(vinüülkloriidist) sünteesstaapelkiud;

— muud sünteesstaapelkiud;

— viskoosist tehisstaapelkiud;

— muud tehisstaapelkiud;

— mähitud või mähkimata lõng, mis koosneb elastsete polüeetriosadega polüuretaanist;

— rubriiki 5605 kuuluvad tooted (metalliseeritud lõng), mis sisaldavad kahe plastkile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või plastkilesüdamikust;

— muud rubriiki 5605 kuuluvad tooted;

— klaaskiud;

— metallkiud;

— mineraalkiud.

6.3. Toodete puhul, mis sisaldavad „mähitud või mähkimata lõnga, mis koosneb elastsete polüeetriosadega polüuretaanist“, on piirmäär sellise lõnga puhul 20 %.

6.4. Toodete puhul, mis sisaldavad „kahe plastkile vahele läbipaistva või värvilise liimiga liimitud kuni 5 mm laiust riba, mis koosneb alumiiniumpulbriga kaetud või katmata alumiiniumfoolium- või plastkilesüdamikust“, on piirmäär sellise riba kohta 30 %.

Märkus 7 – teatavate tekstiiltoodete suhtes kohaldatavad muud piirmäärad

7.1. Kui loendis on viide käesolevale märkusele, võib kasutada tekstiilmaterjale (välja arvatud vooder ja vaheriie), mis ei vasta asjaomase valmistoote kohta loendi veerus (3) ettenähtud reeglile, tingimusel et need materjalid on klassifitseeritud mõnda teise rubriiki kui toode ning nende väärtus ei ületa 15 % toote tehasehinnast.

7.2. Ilma et see piiraks märkuse 7.3 kohaldamist, võib tekstiiltoodete tootmiseks vabalt kasutada materjale, mis ei ole klassifitseeritud gruppidesse 50–63, olenemata sellest, kas need sisaldavad tekstiili või mitte.

7.3. Kui kohaldatakse protsendireeglit, tuleb gruppidesse 50–63 klassifitseerimata päritolustaatuseta materjalide väärtust võtta arvesse tootes sisalduvate päritolustaatuseta materjalide väärtuse arvutamisel.

Märkus 8 – teatavate gruppi 27 kuuluvate toodetega teostatavate eritöötluste ja lihttoimingute määratlus

8.1. Rubriikides ex 2707 ja 2713 tähendab „eritöötlus“ järgmisi toiminguid:

a) vaakumdestilleerimine;

b) põhjalik fraktsioneeriv redestilleerimine;

c) krakkimine;

d) reformimine;

e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;

f) töötlus, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;

g) polümeerimine;

h) alküülimine;

i) isomeerimine.

8.2. Rubriikides 2710, 2711 ja 2712 tähendab „eritöötlus“ järgmisi toiminguid:

a) vaakumdestilleerimine;

b) põhjalik fraktsioneeriv redestilleerimine;

c) krakkimine;

d) reformimine;

e) ekstraheerimine selektiivlahustite abil;

f) töötlus, mis sisaldab kõiki järgmisi toiminguid: töötlemine kontsentreeritud väävelhappega, ooleumiga või vääveltrioksiidiga; neutraliseerimine aluseliste toimeainetega; värvitustamine ja puhastamine looduslike aktiivmuldade, aktiveeritud muldade, aktiivsöe või boksiidiga;

g) polümeerimine;

h) alküülimine;

i) isomeerimine;

j) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul väävlitustamine vesiniku abil, mille tulemusena väheneb töödeldavate toodete väävlisisaldus vähemalt 85 % (ASTM D 1266-59 T meetod);

k) üksnes rubriiki 2710 kuuluvate toodete puhul parafiinitustamine ükskõik millise protsessi abil, v.a filtreerimine;

l) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul vesinikuga töötlemine rõhu juures, mis on suurem kui 20 baari, ja temperatuuril, mis on vähemalt 250 °C, kasutades katalüsaatoreid (välja arvatud väävlitustavad katalüsaatorid), kusjuures vesinik on keemilise reaktsiooni aktiivne komponent. Rubriiki ex 2710 kuuluvate määrdeõlide edasine vesinikuga töötlemine (näiteks vesinikpuhastus, värvitustamine) peamiselt värvuse muutmiseks või stabiilsuse parandamiseks ei kuulu siiski eritöötluse hulka;

m) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate kütteõlide puhul atmosfäärirõhul destilleerimine, tingimusel et tootest (kaasa arvatud kaod) destilleerub 300 °C juures vähem kui 30 % ASTM D 86 meetodi järgi;

n) üksnes rubriiki ex 2710 kuuluvate raskete õlide puhul, välja arvatud gaasi- ja kütteõlid, töötlemine kõrgsagedusliku elektrilise harilahendusega;

o) üksnes rubriiki ex 2712 kuuluvate toorsaaduste puhul (v.a vaseliin, mäevaha, ligniitvaha, turbavaha ja parafiin õlisisaldusega alla 0,75 % massist) õlitustamine fraktsioneeriva kristallisatsiooni abil.

8.3. Rubriikides ex 2707 ja 2713 märgitud lihttoimingud, nagu puhastamine, villimine, soolatustamine, vee eemaldamine, filtrimine, värvimine, markeerimine, väävlisisalduse reguleerimine erineva väävlisisaldusega kaupade segamise teel, või nimetatud toimingute ühendamine või nendega sarnased toimingud ei anna päritolustaatust.

Märkus 9 – teatavatesse gruppidesse kuuluvate toodetega teostatavate eritöötluste ja -toimingute määratlus

9.1. Gruppi 30 kuuluvaid tooteid, mis on saadud lepinguosalise territooriumil rakukultuure kasutades, käsitatakse selle lepinguosalise territooriumilt pärinevatena. Mõiste „rakukultuur“ tähendab inim-, looma- ja taimerakkude kasvatamist kontrollitud tingimustes (nt kindlaksmääratud temperatuur, kasvukeskkond, gaasisegu, pH) väljaspool elusorganismi.

9.2. Tooteid, mis kuuluvad gruppidesse 29 (välja arvatud: 2905 43–2905 44), 30, 32, 33 (välja arvatud: 3302 10, 3301) 34, 35 (välja arvatud: 3501, 3502 11 – 3502 19, 3502 20, 3505), 36, 37, 38 (välja arvatud: 3809 10, 3823, 3824 60, 3826) ja 39 (välja arvatud: 3916–3926) ning mis on saadud EMPs fermenteerimise teel, käsitatakse EMPst pärinevatena. „Fermenteerimine“ on biotehnoloogiline protsess, milles inim-, looma- ja taimerakke, baktereid, pärmseeni, seeni või ensüüme kasutatakse selleks, et toota gruppidesse 29–39 kuuluvaid tooteid.

9.3. Järgmisi töötlusi peetakse artikli 4 lõike 1 kohaselt piisavaks toodete puhul, mis kuuluvad gruppidesse 28, 29 (välja arvatud: 2905 43 – 2905 44), 30, 32, 33 (välja arvatud: 3302 10, 3301) 34, 35 (välja arvatud: 3501, 3502 11 – 3502 19, 3502 20, 3505), 36, 37, 38 (välja arvatud: 3809 10, 3823, 3824 60, 3826) ja 39 (välja arvatud: 3916–3926)

Keemiline reaktsioon: „keemiline reaktsioon“ on protsess, sealhulgas biokeemiline protsess, mille tulemusel tekib molekulisiseste sidemete katkemise ja uute molekulisiseste sidemete moodustumise või molekulis sisalduvate aatomite paigutuse muutumise teel uue struktuuriga molekul. Keemilist reaktsiooni võib väljendada CASi numbri muutusega.

Päritolu määramisel ei tohiks arvesse võtta järgmisi protsesse: a) lahustamine vees või muudes lahustites; b) lahustite, sealhulgas vee eemaldamine või c) kristallisatsioonivee lisamine või eemaldamine. Keemilist reaktsiooni, nagu see on määratletud eespool, käsitatakse päritolustaatust andvana.

Segamine: päritolustaatust andvana käsitatakse sellist üksnes eelnevalt kindlaksmääratud tingimustele vastavat materjalide sihilikku ja proportsionaalselt kontrollitud segamist või tihendamist, k.a pihustamine (v.a lahjendite lisamine), mille tulemusel saadakse kaup, mille füüsikalised ja keemilised omadused vastavad selle kauba otstarbele ja kasutusvaldkondadele ning erinevad sisendmaterjalide omadustest.

Puhastamine: puhastamist käsitatakse päritolustaatust andvana, kui see toimub ühe või mõlema lepinguosalise territooriumil ja täidetud on mõni järgmistest kriteeriumidest:

a) kauba puhastamise tulemusel eemaldatakse vähemalt 80 % olemasolevatest lisanditest või

b) lisandite sisalduse vähendamise või nende eemaldamisega saadakse ühele või mitmele järgmisele kasutusvaldkonnale vastav kaup:

i) farmaatsias, meditsiinis, kosmeetikas, veterinaarias või toiduainetes kasutatavad ained;

ii) analüüside tegemisel, diagnostikas või laboris kasutatavad kemikaalid ja reaktiivid;

iii) mikroelektroonikas kasutatavad elemendid ja komponendid;

iv) optikas spetsiaalse kasutusega;

v) biotehnikas kasutamisel (nt rakukülvid, geenitehnoloogia või katalüsaator);

vi) eraldamisprotsessis kasutatavad kandjad või

vii) radioaktiivsuse kasutamisega.

Osakeste suuruse muutmine: päritolustaatust andvana käsitatakse toote osakeste suuruse tahtlikku ja kontrollitud muutmist muul viisil kui üksnes purustamise või pressimise teel, mille tulemusel saadakse toode, millel on kindlaksmääratud suurusega osakesed, osakeste kindlaksmääratud suurusjaotus või kindlaksmääratud pind, mis on saadava toote seisukohalt olulised ning mille füüsikalised ja keemilised omadused erinevad sisendmaterjalide omadest.

Standardmaterjalide tootmine: selliste valmististe (sh standardlahuste) tootmine, mis sobivad analüüside tegemiseks, kalibreerimiseks või etalonina kasutamiseks ning millel on tootja poolt sertifitseeritud täpne puhtusaste või seguvahekord. Standardmaterjalide tootmist käsitatakse päritolustaatust andvana.

Isomeeride eraldamine: isomeeride isoleerimist või eraldamist isomeeride segust käsitatakse päritolustaatust andvana.

*II LISA*

Loend päritolustaatuseta materjalidega tehtavatest töödest või töötlustest, mis annavad tootele päritolustaatuse

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 1 | Elusloomad | Kõik gruppi 1 kuuluvad loomad on täielikult saadud |
| Grupp 2 | Liha ja söödav rups | Tootmine, mille puhul kogu sellesse gruppi kuuluv liha ja söödav rups on täielikult saadud |
| Grupp 3 | Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| Grupp 4 | Piim ja piimatooted; linnumunad; naturaalne mesi; mujal nimetamata loomse päritoluga toiduained | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 4 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| ex grupp 5 | Mujal nimetamata loomse päritoluga tooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| ex 0511 91 | Mittesöödav kalamari ja niisk | Kogu kalamari ja niisk on täielikult saadud |
| Grupp 6 | Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 6 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| Grupp 7 | Köögivili ning söödavad juured ja mugulad | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| Grupp 8 | Söödavad puuviljad, marjad ja pähklid; tsitrusviljade ja melonite koor | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 8 kuuluvad puuviljad, marjad, pähklid ning tsitrusviljade ja melonite koor on täielikult saadud |
| Grupp 9 | Kohv, tee, mate ja vürtsid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 10 | Teravili | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppi 10 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| Grupp 11 | Jahud, tangained; linnased; tärklis; inuliin; nisugluteen | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 8, 10 ja 11, rubriikidesse 0701, 0714, 2302 ja 2303 ning alamrubriiki 0710 10 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| Grupp 12 | Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed; õled ja sööt | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex grupp 13 | Šellak; kummivaigud, vaigud ja muud taimemahlad ja -ekstraktid; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| ex 1302 | Pektiinid, pektinaadid ja pektaadid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| Grupp 14 | Taimne punumismaterjal; mujal nimetamata taimsed tooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| ex grupp 15 | Loomsed või taimsed rasvad ja õlid; nende lõhustamise saadused; töödeldud toidurasvad; loomsed ja taimsed vahad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal ([5]) |
| 1504,–1506 | Kalade või veeimetajate rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid; villarasv ja sellest saadud rasvained (k.a lanoliin); muud loomsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| 1508 | Maapähkliõli (arahhiseõli) ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata | Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal ([5]) |
| 1509 ja 1510 | Oliiviõli ja selle fraktsioonid | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud |
| 1511 | Palmiõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata | Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal ([5]) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 1512 | Päevalilleseemneõlid ja nende fraktsioonid: | |
| | – kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| | – muud | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud |
| 1515 | Muud taimerasvad ja -õlid (k.a jojoobiõli) ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata | Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal ([5]) |
| ex 1516 | Kalarasvad ja -õlid ning nende fraktsioonid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| 1520 | Toorglütserool; glütserooliveed ja glütseroolleelised | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| Grupp 16 | Tooted lihast, kalast, vähkidest, limustest või muudest veeselgrootutest | Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad gruppidesse 2, 3 ja 16 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| ex grupp 17 | Suhkur ja suhkrukondiitritooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 1702 | Muud suhkrud, sh keemiliselt puhas laktoos, maltoos, glükoos ja fruktoos, tahkel kujul; maitse- ja värvainelisanditeta suhkrusiirupid; tehismesi, naturaalse meega segatud või segamata; karamell: | |
| | – keemiliselt puhas maltoos ja fruktoos | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sh muudest rubriigi 1702 materjalidest |
| | – muud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõigi kasutatavate rubriikidesse 1101,–1108, 1701 ja 1703 kuuluvate materjalide mass ei ületa 30 % lõpptoote massist |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 1704 | Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:<br>— kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist<br>või<br>— kasutatava suhkru väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 18 | Kakao ja kakaotooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| ex 1806 | Šokolaad jm kakaod sisaldavad toiduvalmistised; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:<br>— kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist<br>või<br>— kasutatava suhkru väärtus ei ületa 30 % toote tehasehinnast |
| 1806 10 | Kakaopulber, suhkruga või muu magusainelisandiga | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 1901 | Linnaseekstrakt; jäme- ja peenjahust, tangudest, tärklisest või linnaseekstraktist valmistatud mujal nimetamata toiduained, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad seda alla 40 % massist, arvestatuna täiesti rasvavabalt; mujal nimetamata toiduained rubriikidesse 0401–0404 kuuluvatest kaupadest, mis ei sisalda kakaod või sisaldavad kakaod alla 5 % massist arvestatuna täiesti rasvavabalt: | |
| | – linnaseekstrakt | Tootmine grupi 10 teraviljast |
| | – muud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| 1902 | Pastatooted, kuumtöödeldud või kuumtöötlemata, täidisega (näiteks liha- või muu täidisega) või täidiseta, muul viisil toiduks valmistatud või mitte: spagetid, makaronid, nuudlid, lasanje, gnocchi, ravioolid, canneloni jms; kuskuss, sh valmistoiduna | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:<br>— kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101,–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist ning<br>— kasutatavate gruppidesse 2, 3 ja 16 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist |
| 1903 | Tapiokk ja selle tärklisest valmistatud asendajad helvestena, teradena, kruupidena, sõelmetena vms kujul | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriigi 1108 kartulitärklisest |
| 1904 | Teraviljade või teraviljasaaduste paisutamise või röstimise teel saadud toidukaubad (nt maisihelbed); eelnevalt kuumtöödeldud või muul viisil toiduks valmistatud mujal nimetamata teravili (v.a mais) teradena, helvestena või muul kujul (v.a lihtjahu, püülijahu ja tangud) toiduks valmistatud teraviljad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:<br>— kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101,–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist ning<br>— kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 1905 | Leiva- ja saiatooted, valikpagaritooted, koogid, küpsised jms pagaritooted, kakaoga või kakaota; armulaualeib, kapslid farmaatsiatööstusele, oblaadid, riispaber jms | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõigi kasutatavate rubriikidesse 1006 ja 1101,–1108 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist |
| ex grupp 20 | Köögi- ja puuviljast ning pähklitest vm taimeosadest tooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 2002 ja 2003 | Tomatid, seened ja trühvlid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul gruppi 7 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| 2006 | Köögiviljad, puuviljad, marjad, pähklid, puuviljakoored jm taimeosad, suhkrus säilitatud (nõrutatud ja kuivanud, glasuuritud või suhkrustatud) | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| 2007 | Džemmid, keedised, puuvilja- või marjaželeed, marmelaadid, puuvilja-, marja- või pähklipüreed ja pastad, saadud kuumtöötlemisel, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| ex 2008 | Tooted, välja arvatud:<br>— pähklid magusaine– või piirituselisandita<br>— maapähklivõi; teraviljapõhised segud; palmipungad; mais<br>— puuvili, marjad ja pähklid, mida on kuumtöödeldud muul viisil kui aurutamine või vees keetmine, suhkrulisandita, külmutatud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| 2009 | Kääritamata, piirituselisandita puuvilja- ja marjamahlad (k.a viinamarjavirre) ning köögiviljamahlad, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 21 | Mitmesugused toiduained; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 2103 | – kastmed ning valmistised kastmete valmistamiseks; maitseainesegud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Sinepipulbrit või valmissinepit võib siiski kasutada |
| | – sinepipulber ja valmissinep | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| 2105 | Jäätis jm toidujää, kakaoga või kakaota | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul:<br>— suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide individuaalne mass ei ületa 40 % lõpptoote massist<br>ja<br>— suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass koos ei ületa 60 % lõpptoote massist |
| 2106 | Mujal nimetamata toiduained | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul kasutatava suhkru mass ei ületa 40 % lõpptoote massist |
| ex grupp 22 | Joogid, alkohol ja äädikas; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõik kasutatavad alamrubriikidesse 0806 10, 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| 2202 | Vesi, sh mineraalvesi ja gaseeritud vesi, suhkru- vm magusaine- või maitse- või lõhnaainelisandiga, jm karastusjoogid, v.a rubriiki 2009 kuuluvad puu- ja köögiviljamahlad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 2207 ja 2208 | Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega üle 80 % mahust või alla selle; piiritusjoogid, liköörid ja muud alkohoolsed joogid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriigid 2207 ja 2208, mille puhul kõik kasutatavad alamrubriikidesse 0806 10, 2009 61 ja 2009 69 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 23 | Toiduainetööstuse jäägid ja jäätmed; tööstuslikult toodetud loomasööt; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 2309 | Loomasöödana kasutatavad valmistised | Tootmine, mille puhul:<br>— kõik kasutatavad gruppidesse 2 ja 3 kuuluvad materjalid on täielikult saadud,<br>— kasutatavate gruppidesse 10 ja 11 ning rubriikidesse 2302 ja 2303 kuuluvate materjalide mass ei ületa 20 % lõpptoote massist,<br>— suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide individuaalne mass ei ületa 40 % lõpptoote massist ning<br>— suhkru ja muude kasutatavate gruppi 4 kuuluvate materjalide mass koos ei ületa 50 % lõpptoote massist |
| ex grupp 24 | Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, mille puhul rubriiki 2401 kuuluvate materjalide mass ei ületa 30 % kasutatavate gruppi 24 kuuluvate materjalide kogumassist |
| 2401 | Töötlemata tubakas; tubakajäätmed | Tootmine, mille puhul kõik rubriiki 2401 kuuluvad materjalid on täielikult saadud |
| ex 2402 | Sigaretid tubakast või tubakaasendajatest | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal ja alamrubriigi 2403 19 suitsetamistubakas, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 2401 kuuluvate materjalide massist vähemalt 10 % on täielikult saadud |
| ex 2403 | Ilma põletamata, kuumutatuna või muul viisil sissehingamiseks ettenähtud tooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 2401 kuuluvate materjalide massist vähemalt 10 % on täielikult saadud [6] |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 25 | Sool; väävel; mullad ja kivimid; krohvimismaterjalid, lubi ja tsement; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast |
| ex 2519 | Purustatud looduslik magneesiumkarbonaat (magnesiit) hermeetiliselt suletud mahutites ja puhas või lisanditega magneesiumoksiid, v.a sulatatud magneesiumoksiid ja ülepõletatud (paagutatud) magneesiumoksiid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Looduslikku magneesiumkarbonaati (magnesiiti) võib siiski kasutada |
| Grupp 26 | Maagid, räbu ja tuhk | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex grupp 27 | Mineraalkütused ja -õlid ning nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 2707 | Õlid, mis sarnanevad kõrgel temperatuuril kivisöetõrva destilleerimise teel saadud mineraalõlidega, milles aromaatsete komponentide mass ületab mittearomaatsete komponentide massi ja mille mahust üle 65 % destilleerub temperatuuril 250 °C (sh lakibensiini ja benseeni segud), mootorikütuse või kütteainena kasutamiseks | Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 2710 | Naftaõlid ja bituminoossetest mineraalidest saadud õlid, v.a toorõlid; mujal nimetamata valmistised, mis sisaldavad põhikomponendina vähemalt 70 % massist naftaõlisid või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid; õlijäätmed | Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 2711 | Naftagaasid jm gaasilised süsivesinikud | Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 2712 | Vaseliin; parafiin, mikrokristalne naftavaha, toorparafiin, osokeriit, ligniidivaha, turbavaha, muud mineraalsed vahad jms sünteesil või muudel menetlustel saadud tooted, värvitud või värvimata | Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 2713 | Naftakoks, naftabituumen jm nafta- või bituminoossetest mineraalidest saadud õlide tootmisjäägid | Rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>muud toimingud, mille puhul kõik kasutatavad materjalid on klassifitseeritud muusse rubriiki kui toode. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 28 | Anorgaanilised kemikaalid; väärismetallide, haruldaste muldmetallide, radioaktiivsete elementide ja isotoopide orgaanilised ja anorgaanilised ühendid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 29 | Orgaanilised kemikaalid; välja arvatud: | Eritöötlus(ed) ([4])<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 2901 | Atsüklilised süsivesinikud kasutamiseks kütteaine või mootorikütusena | Eritöötlus(ed) ([4])<br>või<br>rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust ([1])<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 2902 | Tsüklaanid ja tsükleenid (v.a asuleenid), benseen, tolueen, ksüleenid, kasutamiseks kütteaine või mootorikütusena | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>rafineerimine ja/või üks või mitu eritöötlust (1)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 2905 | Metallalkoholaadid nii käesoleva rubriigi alkoholist kui ka etanoolist | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, sh muudest rubriiki 2905 kuuluvatest materjalidest. Käesolevasse rubriiki kuuluvaid metallalkoholaate võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 30 | Farmaatsiatooted | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 31 | Väetised | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 32 | Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint | Eritöötlus(ed) ([4])<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 33 | Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria-, kosmeetika- ja hügieenitooted | Eritöötlus(ed) ([4])<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 34 | Seep, pindaktiivsed orgaanilised ained, pesemisvahendid, määrdeained, tehisvaha, vahavalmistised, poleerimis- ja puhastusvahendid, küünlad jms tooted, voolimispastad, stomatoloogiline vaha ja hambaravis kasutatavad kipsisegud | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 35 | Valkained; modifitseeritud tärklis; liimid; ensüümid | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| Grupp 36 | Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud; pürofoorsed sulamid; teatavad kergsüttivad valmistised | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 37 | Foto- ja kinokaubad | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 38 | Mitmesugused keemiatooted; välja arvatud: | Eritöötlus(ed) (4)<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse rubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 3811 | Antidetonaatorid, oksüdatsiooniinhibiitorid, vaigutekkeinhibiitorid, viskoossuse regulaatorid, korrosioonitõrjevahendid ja muud mineraalõlide (k.a bensiin) ning mineraalõlidega samal eesmärgil kasutatavate vedelike valmislisandid: | Eritöötlus(ed) (4)<br>või |
| | – määrdeõlilisandid, mis sisaldavad naftaõlisid või bituminoossetest mineraalidest saadud õlisid | tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 3811 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 3824 99 ja<br>ex 3826 00 | Biodiislikütus | Tootmine, mille puhul biodiislikütus saadakse ümberesterdamise ja/või esterdamise või vesiniktöötluse teel |
| Grupp 39 | Plastid ja plasttooted | Eritöötlus(ed) ([4])<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Tootega samasse alamrubriiki kuuluvaid materjale võib siiski kasutada, kui nende koguväärtus ei ületa 20 % toote tehasehinnast,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 40 | Kautšuk ja kummitooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 4012 | Kummist protekteeritud õhk-, täis- või padjandrehvid | Kasutatud rehvide protekteerimine |
| ex grupp 41 | Toornahad (v.a. karusnahad) ja nahk; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 4104,–4106 | Pargitud või enne kuivatamist järelpargitud nahad, villata või karvata, laustetud või laustmata, kuid edasi töötlemata | Pargitud naha järelparkimine<br>või<br>tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 42 | Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisitarbed, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist) | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 43 | Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex 4302 | Pargitud või töödeldud ühendatud karusnahad: | |
| | – nelinurksete tükkide, ristide ja muul samalaadsel kujul | Pleegitamine või värvimine lisaks kokkuühendamata pargitud või töödeldud karusnaha lõikamisele ja kokkuühendamisele |
| | – muud | Tootmine ühendamata pargitud või töödeldud karusnahast |
| 4303 | Karusnahast rõivad, rõivamanused jm tooted | Tootmine rubriiki 4302 kuuluvast pargitud või töödeldud ühendamata karusnahast |
| ex grupp 44 | Puit ja puittooted; puusüsi; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex 4407 | Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, lihvitud või pikijätkatud, paksusega üle 6 mm | Hööveldamine, lihvimine või pikijätkamine |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 4408 | Spoon vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal) ja vineeri valmistamiseks, paksusega kuni 6 mm, servjätkatud, ja muu pikikiudu saetud, spoonihööveldatud või -kooritud puit, paksusega kuni 6 mm, hööveldatud, lihvitud või pikijätkatud | Servjätkamine, hööveldamine, lihvimine või pikijätkamine |
| ex 4410 – ex 4413 | Profileeritud liistud, sh profileeritud põrandaliistud jm profileeritud lauad | Profileerimine |
| ex 4415 | Puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid | Tootmine mõõtu lõikamata laudadest |
| ex 4418 | — Puidust tisleri- ja puusepatooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Puidust kärgpaneele, katusesindleid ja -laaste võib siiski kasutada |
| | — Profileeritud liistud | Profileerimine |
| ex 4421 | Tuletikutoorikud; puidust jalatsinaelad ja -tihvtid | Tootmine mis tahes rubriigi puidust, v.a rubriigi 4409 pidevprofiiliga puidust |
| Grupp 45 | Kork ja korktooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 46 | Õlgedest, espartost jm punumismaterjalist tooted; korv- ja vitspunutised | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 47 | Kiumass puidust vm kiulisest tselluloosmaterjalist; ringlusse võetud paberi- või papijäätmed ja -jäägid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 48 | Paber ja papp; paberimassist, paberist või papist tooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 49 | Raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted; käsikirjad, masinakirjatekstid ning plaanid ja joonised | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 50 | Siid; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex 5003 | Kraasitud või kammitud siidijäägid (sh lahtihaspeldamiseks sobimatud kookonid, lõngajäätmed ja kohestatud jäätmed) | Siidijääkide kraasimine või kammimine |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5004 – ex 5006 | Siidlõng ja siidijääkidest kedratud lõng | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos korrutamisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5007 | Siidriie või siidijääkidest riie | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 51 | Lambavill ja muude loomade vill ning loomakarvad; hobusejõhvist lõng ja riie; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 5106,–5110 | Lambavillast ja muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist lõng | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5111,–5113 | Kootud riie lambavillast ja muude loomade villast, loomakarvadest või hobusejõhvist | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 52 | Puuvill; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 5204,–5207 | Puuvillane lõng ja niit | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5208,–5212 | Puuvillane riie | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 53 | Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja paberlõngast riie; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 5306,–5308 | Muudest taimsetest tekstiilkiududest lõng;<br>paberlõng | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5309,–5311 | Muudest taimsetest tekstiilkiududest riie; paberlõngast riie | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5401,–5406 | Lõng, monofilament ja keemilistest filamentkiududest niit | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5407 ja 5408 | Keemilisest filamentlõngast riie | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |
| 5501,–5507 | Keemilised staapelkiud | Keemiliste kiudude ekstrusioon |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5508,–5511 | Keemilistest staapelkiududest lõng ja õmblusniit | (2)<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5512,–5516 | Keemilistest staapelkiududest riie | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>korrutamine või mis tahes mehaaniline toiming koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 56 | Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nöörid, paelad, köied ja trossid ning tooted nendest; välja arvatud: | ([2])<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega |
| 5601 | Tekstiilvatt ja tooted sellest; kuni 5 mm pikkusega tekstiilkiud (flokk), tekstiilitolm ja -ebemed | Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>pealistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5602 | Vilt, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte: | |
| | – nõeltöödeldud vilt | (2)<br>Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga moodustumisega<br>Kuid:<br>— rubriiki 5402 kuuluvat polüpropüleenfilamenti,<br>— rubriiki 5503 või 5506 kuuluvaid polüpropüleenkiudusid või<br>— rubriiki 5501 kuuluvaid polüpropüleenfilamentköisikuid,<br>milles iga filamendi või kiu joontihedus on alla 9 detsiteksi, võib kasutada juhul, kui nende koguväärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast<br>või<br>looduslikest kiududest vildi puhul ainult lausriide moodustumine |
| | – muud | (2)<br>Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kanga moodustumisega<br>või<br>muu looduslikest kiududest vildi puhul ainult lausriide moodustumine |
| 5603 | Lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte | |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5603 11 – 5603 14 | Keemilistest filamentkiududest lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte | Tootmine:<br>— orienteeritud või orienteerimata filamentidest<br>või<br>— looduslikest või keemilistest ainetest või polümeeridest,<br>millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks |
| 5603 91 – 5603 94 | Muudest kui keemilistest filamentkiududest lausriie, impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud või mitte | Tootmine:<br>— orienteeritud või orienteerimata staapelkiududest<br>ja/või<br>— looduslikust või keemilisest hakitud lõngast,<br>millele mõlemal juhul järgneb sidumine lausriideks |
| 5604 | Tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael; tekstiillõng ning rubriiki 5404 või 5405 kuuluvad ribad jms, impregneeritud, pealistatud, kaetud või ümbritsetud kummi või plastiga: | |
| | – tekstiiliga kaetud kumminiit ja -pael | Tootmine tekstiiliga katmata kumminiidist või -paelast |
| | – muud | ([2])<br>Looduslike kiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5605 | Metalliseeritud lõng, mähitud või mähkimata, mis koosneb metallniidi, -riba või -pulbriga kombineeritud või metalliga kaetud tekstiillõngast või rubriigi 5404 või 5405 ribast vms | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mis tahes mehaanilise toiminguga |
| 5606 | Mähitud lõng; rubriigi 5404 või 5405 mähitud ribad jms (v.a rubriiki 5605 kuuluv lõng ja mähitud lõng hobusejõhvist); šenill-lõng (k.a šenill-lõng flokist); bukleelõng | (2)<br>Keemiliste kiudude ekstrusioon koos ketramisega<br>või<br>korrutamine koos mähkimisega<br>või<br>looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine<br>või<br>flokeerimine koos värvimisega |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 57 | Vaibad jm tekstiilpõrandakatted | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötlusega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötlusega<br>või<br>tootmine kookos-, sisal- või džuutlõngast või klassikalisest ringkedratud viskooslõngast<br>või<br>taftingtöötlus koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos lausriide valmistamistehnikatega, sealhulgas nõeltorkemeetodil<br>Aluskihina võib kasutada džuutriiet |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 58 | Eririie; taftingriie; pits; gobeläänid; posamendid; tikandid; välja arvatud: | ([2])<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või taftingtöötlusega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumise või taftingtöötlusega<br>või<br>kudumine koos värvimise või flokeerimise, pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega<br>või<br>taftingtöötlus koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |
| 5805 | Gobeläänid, Flandria, Aubussoni, Beauvais' jms tüüpi käsitelgedel valmistatud seinavaibad ning käsitsi väljaõmmeldud (näiteks vars- või ristpistes) seinavaibad, valmistoodetena või mitte | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5810 | Tikandid meetrikaubana, ribade või motiividena | Tikandid, mille puhul kõigi kasutatavate mis tahes rubriiki kuuluvate materjalide (v. a toote rubriiki kuuluv materjal) väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 5901 | Kummi või tärklisainetega pealistatud tekstiilriie raamatute väliskaanteks jms otstarbeks; pausriie; ettevalmistatud maalimislõuend; vaheriie jms jäik kübara alusriie | Kudumine koos värvimise või flokeerimise, pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega |
| 5902 | Rehvikoortriie eriti tugevast nailonlõngast või muust eriti tugevast polüamiid-, polüester- või viskooslõngast: | |
| | – mis sisaldab kuni 90 % massist tekstiilmaterjale | Kudumine |
| | – muud | Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega |
| 5903 | Plastiga impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud tekstiilriie (v.a rubriiki 5902 kuuluv) | Kudumine koos impregneerimise, pealistamise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5904 | Linoleum, mõõtu lõigatud või lõikamata; põrandakatted tekstiilalusel, mõõtu lõigatud või lõikamata | (2)<br>Kudumine koos värvimise või pealistamise, lamineerimise või metalliseerimisega<br>Aluskihina võib kasutada džuutriiet |
| 5905 | Tekstiilseinakatted:<br>— kummi, plasti vm ainetega impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud | Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos impregneerimise, pealistamise, katmise, lamineerimise või metalliseerimisega |
| | – muud | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>kudumine koos trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5906 | Kummeeritud tekstiilriie, v.a rubriiki 5902 kuuluv:<br>— silmkoelised ja heegeldatud kangad (trikookangad) | ([2])<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>silmuskudumine või heegeldamine koos kummeerimisega<br>või<br>kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| | – muud sünteesfilamentlõngast kangad tekstiilmaterjalisisaldusega üle 90 % massist | Keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega |
| | – muud | Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, pealistamise või kummeerimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos kudumise, silmuskudumise või lausriide valmistamisega<br>või<br>kummeerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 5907 | Tekstiilriie, mujal nimetamata viisil impregneeritud, pealistatud või kaetud; maalitud lõuend teatridekoratsioonideks, stuudio fooniks jms | Kudumine, silmuskudumine või lausriide valmistamine koos värvimise, trükkimise, pealistamise, katmise või impregneerimisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |
| 5908 | Tekstiiltahid lampidele, ahjudele, välgumihklitele, küünaldele vms, telgedel kootud, punutud või silmkoelised; hõõgsukad ja ringkootud hõõgsukakangas selleks otstarbeks, impregneeritud või mitte: | |
| | – impregneeritud hõõgsukad | Tootmine silmkoes ringkootud või ringis heegeldatud hõõgsukakangast |
| | – muud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 5909,–5911 | Tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks | ([2])<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumisega<br>või<br>keemiliste kiudude ekstrusioon koos kudumisega<br>või<br>kudumine koos värvimise või pealistamise või lamineerimisega<br>või<br>pealistamine, flokeerimine, lamineerimine või metalliseerimine koos vähemalt kahe muu peamise ettevalmistus- või viimistlustoiminguga (nt kalandreerimine, kokkutõmbumisvastane töötlemine, termofikseerimine, püsiviimistlemine), tingimusel et kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 60 | Silmkoelised ja heegeldatud kangad (trikookangad) | ([2])<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>silmuskudumine või heegeldamine koos värvimise või flokeerimise, pealistamise, lamineerimise või trükkimisega<br>või<br>flokeerimine koos värvimise või trükkimisega<br>või<br>lõnga värvimine koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>korrutamine ja tekstureerimine koos silmuskudumise või heegeldamisega, tingimusel et kasutatava korrutamata/tekstureerimata lõnga väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 61 | Silmkoelised ja heegeldatud rõivad ning rõivamanused (trikootooted): | |
| | – saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel | (2) (3)<br>Silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |
| | – muud | (2)<br>Looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>keemilise filamentlõnga ekstrusioon koos silmuskudumise või heegeldamisega<br>või<br>silmuskudumine ja lõpptöötlus ühe toiminguna |
| ex grupp 62 | Rõivad ja rõivamanused, v.a silmkoelised või heegeldatud; välja arvatud: | (2) (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega<br>või<br>lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 ja ex 6211 | Tikitud naiste-, tüdrukute- ja imikurõivad ning imikute rõivamanused | (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| ex 6210 ja ex 6216 | Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast | (2) (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| ex 6212 | Rinnahoidjad, sukahoidjad, korsetid, traksid, sukapaelad jms tooted ning nende osad, silmkoelised või heegeldatud, saadud mitme kindlakujuliseks lõigatud või kindlakujuliseks kootud või heegeldatud silmkootud või heegeldatud detaili kokkuõmblemisel vm viisil ühendamisel | (2) (3)<br>Silmuskudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>lõpptöötlus, sh väljalõikamine, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 6213 ja 6214 | Taskurätikud, suurrätikud, pea- ja kaelarätikud, sallid, mantiljad, loorid jms: | |
| | – tikitud | (2) (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast<br>või<br>lõpptöötlus, sh väljalõikamine,<br>millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |
| | – muud | (2) (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>lõpptöötlus, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 6217 | Muud valmis rõivamanused; rõivaste ja rõivamanuste osad, v.a rubriiki 6212 kuuluvate toodete osad: | |
| | – tikitud | (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>tootmine tikkimata kangast, tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast<br>või<br>lõpptöötlus, millele on eelnenud trükkimine (eraldiseisva toiminguna) |
| | Tulekaitsevahendid aluminiseeritud polüestrist fooliumiga kaetud kangast | (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>pealistamine või lamineerimine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega, tingimusel et kasutatava pealistamata või lamineerimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| | – valmis lõigatud vaheriie kraedeks ja kätisteks | Tootmine:<br>— mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja<br>— mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| | – muud | (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 63 | Muud tekstiilist valmistooted; komplektid; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted; kaltsud; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 6301,–6304 | Tekid, reisivaibad, voodipesu jms; kardinad jms; muud sisustustarbed: | |
| | – vildist, lausriidest | (2)<br>Lausriide moodustumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |
| | – muud: | |
| | –– tikitud | (2) (3)<br>Kudumine, silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega,<br>või<br>tootmine tikkimata kangast (v.a silmkoeline ja heegeldatud kangas), tingimusel et kasutatava tikkimata kanga väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| | –– muud | (2) (3)<br>Kudumine, silmuskudumine või heegeldamine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |
| 6305 | Kotid kaupade pakendamiseks | (2)<br>Keemiliste kiudude ekstrusioon või looduslike kiudude ja/või keemiliste staapelkiudude ketramine koos kudumise või silmuskudumise ja lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 6306 | Presentkatted, markiisid ja päikesekatted; telgid; paatide, purjelaudade või maismaasõidukite purjed; matkatarbed: | |
| | – lausriidest | (2) (3)<br>Lausriide moodustumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |
| | – muud | (2) (3)<br>Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega |
| 6307 | Muud valmistooted, k.a rõivalõiked (šabloonid) | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| 6308 | Komplektid riidest ja lõngast, lisanditega või ilma, vaipade, seinavaipade, tikitud laudlinade, salvrätikute vms tekstiiltoodete valmistamiseks, jaemüügiks pakendatud | Komplekti iga ese peab vastama reeglile, mida kohaldataks eseme suhtes juhul, kui see ei kuuluks komplekti. Komplektis võib siiski olla päritolustaatuseta esemeid, kui nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast |
| ex grupp 64 | Jalatsid, kedrid jms tooted; nende osad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a sisetalla vm tallaosa külge kinnitatud rubriigi 6406 kokkupandud pealsetest |
| 6406 | Jalatsite osad (k.a pealsed, muude tallaosade kui välistalla külge kinnitatud või kinnitamata); eemaldatavad sisetallad, kannapehmendused jms; kedrid, säärised jms tooted ja nende osad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| Grupp 65 | Peakatted ja nende osad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 66 | Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 67 | Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 68 | Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast |
| Grupp 69 | Keraamikatooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex grupp 70 | Klaas ja klaastooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 7010 | Korvpudelid, pudelid, kolvid, purgid, kannud, rohupudelid, ampullid jm klaasanumad kaupade veoks või pakendamiseks; klaasist konservipurgid; klaaskorgid, klaaskaaned jm klaasist sulgemisvahendid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>klaasesemete lihvimine, tingimusel et lihvimata klaasesemete koguväärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 7013 | Klaasist laua- ja kööginõud, tualett- ja kontoritarbed, sisekujunduseks vms otstarbel kasutatavad klaasesemed (v.a rubriiki 7010 või 7018 kuuluvad) | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex grupp 71 | Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid, nendest valmistatud tooted; juveeltoodete imitatsioonid; mündid; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 70 % toote tehasehinnast |
| ex 7102, ex 7103 ja ex 7104 | Töödeldud vääris- või poolvääriskivid (looduslikud, tehislikud või taastatud) | Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal |
| 7106, 7108 ja 7110 | Väärismetallid:<br>– survetöötlemata | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriikidesse 7106, 7108 ja 7110 kuuluvad materjalid, või<br>rubriiki 7106, 7108 või 7110 kuuluvate väärismetallide elektrolüütiline, termiline või keemiline eraldamine või<br>rubriiki 7106, 7108 või 7110 kuuluvate väärismetallide sulatamine ja/või legeerimine omavahel või mittevääris metallidega |
| | – pooltöödeldud või pulbrina | Tootmine survetöötlemata väärismetallidest |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 7107, ex 7109 ja ex 7111 | Väärismetallidega plakeeritud metallid, pooltoodetena | Tootmine väärismetalliga plakeeritud survetöötlemata metallist |
| ex grupp 72 | Raud ja teras; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 7207 | Pooltooted rauast või legeerimata terasest | Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest |
| 7208,–7212 | Lehtvaltstooted rauast või legeerimata terasest | Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest pooltoodetest |
| 7213,–7216 | Rauast või legeerimata terasest vardad ja latid, kujuprofiilid | Tootmine rubriiki 7206 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest |
| 7217 | Traat rauast või legeerimata terasest | Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest pooltoodetest |
| 7218 91 ja 7218 99 | Pooltooted | Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest |
| 7219,–7222 | Roostevabast terasest lehtvaltstooted, vardad ja latid, kujuprofiilid | Tootmine rubriiki 7218 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest |
| 7223 | Roostevabast terasest traat | Tootmine rubriiki 7218 kuuluvatest pooltoodetest |
| 7224 90 | Pooltooted | Tootmine rubriiki 7201, 7202, 7203, 7204 või 7205 kuuluvatest materjalidest |
| 7225,–7228 | Lehtvaltstooted, kuumvaltsitud vardad ja latid, korrapäratult kokku keritud; muust legeerterasest kujuprofiilid; legeeritud või legeerimata terasest õõnsad puurvardad | Tootmine rubriiki 7206, 7218 või 7224 kuuluvatest valuplokkidest vm esmasvormidest |
| 7229 | Muust legeerterasest traat | Tootmine rubriiki 7224 kuuluvatest pooltoodetest |
| ex grupp 73 | Raud- ja terastooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 7301 | Sulundkonstruktsioonid | Tootmine rubriiki 7207 kuuluvatest materjalidest |
| 7302 | Raudteede ja trammiteede rauast või terasest konstruktsioonielemendid: rööpad, hammas- ja kontrarööpad, pöörmed, riströöpad, pöörmekangid jm ristühendused, liiprid, lukuliiprid, aluslapid, sidelapid, kiilud, tugiplaadid, tugipadjad, tõmmitsad, kandurid, rööpapoldid jm detailid rööbaste ühendamiseks või kinnitamiseks | Tootmine rubriiki 7206 kuuluvatest materjalidest |
| 7304, 7305 ja 7306 | Rauast või terasest torud ja õõnesprofiilid | Tootmine rubriiki 7206,–7212, 7218 või 7224 kuuluvatest materjalidest |
| ex 7307 | Roostevabast terasest mitmeosalised toruliitmikud (ISO nr X5CrNiMo 1712) | Sepistatud toorikute treimine, puurimine, hõõritsemine, väliskeermestamine, kraatide eemaldamine ja liivjugameetodil puhastamine, tingimusel et kasutatavate toorikute koguväärtus ei ületa 35 % toote tehasehinnast |
| 7308 | Rauast või terasest metallkonstruktsioonid (v.a rubriigi 9406 kokkupandavad ehitised) ja nende osad (näiteks sillad, sillasektsioonid, lüüsiväravad, tornid, sõrestikmastid, katusekatted, katusefermid, uksed, aknad, nende raamid, lävepakud, aknaluugid, balustraadid, piilarid ja sambad); tahvlid, vardad, kujuprofiilid, torud jms tarindites kasutatavad raud- või terastooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Rubriiki 7301 kuuluvaid keevitatud kujuprofiile ei tohi siiski kasutada. |
| ex 7315 | Rehviketid | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 7315 kuuluvate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 74 | Vask ja vasktooted; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| 7403 | Rafineeritud vask ja vasesulamid, survetöötlemata | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 7408 | Vasktraat | Tootmine:<br>— mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja<br>— mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 75 | Nikkel ja nikkeltooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex grupp 76 | Alumiinium ja alumiiniumtooted; välja arvatud: | Tootmine:<br>— mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja<br>— mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 7601 | Survetöötlemata alumiinium | Tootmine:<br>— mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal, ja<br>— mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast<br>või<br>tootmine legeerimata alumiiniumist või alumiiniumijäätmetest ja -jääkidest termilise või elektrolüütilise töötlemise teel |
| 7602 | Alumiiniumijäätmed ja -jäägid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex 7616 | Alumiiniumtooted, v.a alumiiniumtraadist võrk, riie, võred, piirded, tugevduskangas jms materjalid (sh lõputu lint) ja laialivenitatud alumiiniumvõrk | Tootmine:<br>— mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal. Alumiiniumtraadist võrku, riiet, võresid, piirdeid, tugevduskangast jms materjale (sh lõputu lint) ja laialivenitatud alumiiniumvõrku võib siiski kasutada,<br>— mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 78 | Plii ja pliitooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| Grupp 79 | Tsink ja tsinktooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| Grupp 80 | Tina ja tinatooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| Grupp 81 | Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest |
| ex grupp 82 | Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8206 | Jaemüügiks pakendatud komplektid kahest või enamast rubriikidesse 8202,–8205 kuuluvast tööriistast | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a rubriikide 8202,–8205 materjalidest. Komplektis võib siiski olla rubriikidesse 8202,–8205 kuuluvaid tööriistu, tingimusel et nende koguväärtus ei ületa 15 % komplekti tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 83 | Mitmesugused mitteväärismetallist tooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 84 | Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed; nende osad; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8407 | Sädesüütega sisepõlemis-kolbmootorid ja rootormootorid | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8408 | Survesüütega sisepõlemis-kolbmootorid (diisel- või pooldiiselmootorid) | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8425,–8430 | Talid ja tõstukid, v.a skipptõstukid; vintsid ja pelid (kepslid); tungrauad:<br>Laevade mastnoolkraanad; kraanad, k.a kaabelkraanad; mobiilsed tõsteraamid, kärutõstukid ning kraanaga varustatud veokid -<br>Kahvellaadurid; muud tõste- või teisaldusmehhanismiga varustatud veokid<br>Muud tõste-, teisaldus- ning laadimismehhanismid (nt liftid, eskalaatorid, konveierid, köisteed)<br>Iseliikuvad buldooserid, planeerimisbuldooserid, teehöövlid, planeerijad, skreeperid, mehaanilised kopad, ekskavaatorid, kopplaadurid, tampimismasinad ja teerullid<br>Muud teisaldus-, hööveldus-, planeerimis-, tasandus-, kaevamis-, tampimis-, puurimis- ning lõikemehhanismid mullatööde tegemiseks ning maakide ja mineraalide kaevandamiseks; vaiarammid ja -tõmburid; lumesahad ja -puhurid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8431 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 8444,–8447 | Seadmed keemiliste tekstiilkiudude ekstrusiooniks, tõmbamiseks, tekstureerimiseks või lõikamiseks:<br>Seadmed tekstiilkiudude töötlemiseks; ketrus-, dubleerimis- ja korrutusmasinad ning muud seadmed tekstiillõnga valmistamiseks; haspeldamis- ja poolimis- (k. a koekerimis-) masinad, rubriikidesse 8446 ja 8447 kuuluvatele masinatele tekstiillõnga valmistavad seadmed<br>Kangakudumismasinad (kangasteljed):<br>Silmkudumis-, keteldusmasinad, seadmed mähitud lõnga, tülli, pitsi, tikandi, punutud paelte, posamentide või võrgu valmistamiseks, seadmed taftingtöötluseks | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8448 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8456,–8465 | Tööpingid mitmesuguste materjalide töötlemiseks osa materjali eemaldamise teel<br>Töötluskeskused, ühe- ja mitmepositsioonilised metallitöötlemise automaattööpingid<br>Metallitreipingid<br>Tööpingid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8466 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8470,–8472 | Kalkulaatorid ja arvutusfunktsioone täitvad taskuformaadis andmehõive-, andmejäädvustus- ja andmeesitusmasinad; raamatupidamismasinad, postifrankeerimismasinad, piletiautomaadid jms arvutusseadmega masinad; kassaaparaadid<br>Arvutid, nende plokid; optilised ning magnetriiderid, seadmed kodeeritud andmete kirjutamiseks andmekandjatele ja seadmed nende andmete töötlemiseks<br>Muud kontorimasinad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8473 kuuluvad materjalid<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| ex grupp 85 | Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja -taasesitusseadmed; telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8501,–8502 | Elektrimootorid ja -generaatorid<br>Voolugeneraatorseadmed ja pöörlevad muundurid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8503 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8519, 8521 | Helisalvestus- ja -taasesitusseadmed<br>Videosignaalide salvestus- või taasesitusaparatuur, videotuuneriga või ilma | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8522 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8525,–8528 | Ringhäälingu ja televisiooni saateaparaadid, telekaamerad, digitaalkaamerad ja salvestavad videokaamerad<br>Radarseadmed (raadiolokatsiooniseadmed), raadionavigatsiooni abiseadmed ja raadiokaugjuhtimisseadmed<br>Ringhäälingu vastuvõtuaparaadid<br>Monitorid ja projektorid ilma televisiooni vastuvõtuseadmeta; televisiooni vastuvõtuseadmed, videosalvestus- või -taasesitusseadmed | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8529 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| 8535,–8537 | Elektrilised lülitusseadmed vooluahelatele, elektrikatkestid ja kaitseseadmed vooluahelatele; optiliste kiudude, optiliste kiudude kimpude ja kiudoptiliste kaablite pistikühendused; puldid, paneelid, konsoolid, alused, jaotuskilbid jms, voolulülitus- ja jaotusseadme jaoks: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki ja rubriiki 8538 kuuluvad materjalid,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8542 31 – 8542 39 | Monoliitsed integraallülitused | Difusioon, mille puhul integraallülitusi toodetakse pooljuhtmaterjalist alusel vastava dopandi valikulise lisamise teel, ka juhul, kui kokkupanek ja/või testimine toimub muudes riikides kui konventsiooniosalisteks olevates riikides,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8544,–8548 | Isoleeritud traat, kaablid (jm isoleeritud elektrijuhtmed, kiudoptilised kaablid)<br>Süsielektroodid, süsiharjad, kaarlambi- ja primaarelemendisöed jms elektrotehnikatooted grafiidist või muust süsiniku erimist<br>Elektriisolaatorid, kõikvõimalikest materjalidest<br>Elektrimasinate, -aparaatide ja -seadmete isolatsioonivahendid, mittevääriSmetallist, isoleermaterjalidega vooderdatud torud juhtmete jaoks ning nende ühendusdetailid<br>Primaarelementide, -patareide ja akude jäätmed ja jäägid; kasutatud primaarelemendid, -patareid ja akud; mujal selles grupis nimetamata elektrilised osad ja manused seadmetele ja aparaatidele | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 86 | Raudtee- või trammivedurid, -veerem ning nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorraldusseadmed | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 87 | Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud; välja arvatud: | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 45 % toote tehasehinnast |
| 8708 | Osad ja tarvikud rubriikide 8701,–8705 sõidukitele | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 8711 | Mootorrattad (k.a mopeedid) ja abimootoriga jalgrattad, külgkorviga või ilma; külgkorvid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 88 | Õhusõidukid, kosmoseaparaadid ja nende osad | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 89 | Laevad, paadid ja ujuvkonstruktsioonid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal; rubriiki 8906 kuuluvaid laevakeresid ei tohi siiski kasutada<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| ex grupp 90 | Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; nende osad ja tarvikud; välja arvatud: | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| 9001 50 | Muust materjalist kui klaasist prilliläätsed | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul tehakse üks järgmistest toimingutest:<br>— poolvalmis läätsede lihvimine valmis oftalmoloogiliseks läätseks, millel on optiline korrigeeriv võime ning mis on ettenähtud prilliraamidesse paigutamiseks;<br>— asjakohase töötluse teel läätsede katmine kasutaja nägemise parandamiseks ja kaitse tagamiseks,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 91 | Kellad ja nende osad | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 40 % toote tehasehinnast |
| Grupp 92 | Muusikariistad; nende osad ja tarvikud | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 93 | Relvad ja laskemoon; nende osad ja tarvikud | Tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 94 | Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; mujal nimetamata lambid ja valgustid; sisevalgustusega sildid, valgustablood jms; kokkupandavad ehitised | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 95 | Mänguasjad, mängud ja spordiinventar; nende osad ja tarvikud | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |

| HS-i rubriik<br>(1) | Toote kirjeldus<br>(2) | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlus, mis annavad päritolustaatuse<br>(3) |
|---|---|---|
| Grupp 96 | Mitmesugused tööstustooted | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal,<br>või<br>tootmine, mille puhul kõikide kasutatavate materjalide väärtus ei ületa 50 % toote tehasehinnast |
| Grupp 97 | Kunstiteosed, kollektsiooniobjektid ja antiikesemed | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |

([1]) Eritöötlustoimingu(te) eritingimused on esitatud sissejuhatavates märkustes 8.1–8.3.
([2]) Tekstiilmaterjalide segust valmistatud toodete eritingimused on esitatud sissejuhatavas märkuses 6.
([3]) Vt sissejuhatav märkus 7.
([4]) Vt sissejuhatav märkus 9.
([5]) Teatavaid rafineeritud taimeõlisid käsitatakse viie aasta jooksul alates käesoleva protokolli jõustumise kuupäevast päritolustaatusega toodetena vastavalt muudele B liites sätestatud tootepõhistele päritolureeglitele.
([6]) Teatavaid tubakatooteid käsitatakse viie aasta jooksul alates käesoleva protokolli jõustumise kuupäevast päritolustaatusega toodetena vastavalt muudele B liites sätestatud tootepõhistele päritolureeglitele.

*III LISA*

Päritoludeklaratsiooni tekst

Päritoludeklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

Albaaniakeelne tekst

Eksportuesi i produkteve të mbuluara nga ky dokument (autorizim doganor Nr. … [1]) deklaron që përveç rasteve kur tregohet qartësisht ndryshe, këto produkte janë me origjine preferenciale … [2]. REVISED RULES

Araabiakeelne tekst

يصرح مصدر المنتجات التي تشملها هذه الوثيقة (التصريح الجمركي رقم .....(1)) بإستثناء ما ينص بوضوح على خلاف ذلك، بأن هذه المنتجات من منشأ تفضيلي من .....(2). REVISED RULES

Bosniakeelne tekst

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br …[1]) izjavljuje da su, osim ako je to drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi …[2] preferencijalnog porijekla. REVISED RULES

Bulgaariakeelne tekst

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № . …[1]) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с … преференциален произход[2]. REVISED RULES

Horvaadikeelne tekst

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. …[1]) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi …[2] preferencijalnog podrijetla. REVISED RULES

Tšehhikeelne tekst

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení …[1]) prohlašuje, že kromě zřetelně označených mají tyto výrobky preferenční původ v …[2]. REVISED RULES

Taanikeelne tekst

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. . …[1]), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i …[2]. REVISED RULES

Hollandikeelne tekst

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. …[1]), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële … oorsprong zijn[2]. REVISED RULES

Ingliskeelne tekst

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No …[1]) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of …[2] preferential origin. REVISED RULES

Eestikeelne tekst

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolli luba nr. …[1]) deklareerib, et need tooted on …[2] sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti. REVISED RULES

Fäärikeelne tekst

Útflytarin av vørunum, sum hetta skjal fevnir um (tollvaldsins loyvi nr. …[1]) váttar, at um ikki nakað annað er tilskilað, eru hesar vørur upprunavørur …[2]. REVISED RULES

Soomekeelne tekst

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o …[1]) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja … alkuperätuotteita[2]. REVISED RULES

Prantsuskeelne tekst

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n°…[1]) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle …[2]. REVISED RULES

Saksakeelne tekst

Der Ausführer (Bewilligungs-Nr. …[1]) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte …[2] Ursprungswaren sind. REVISED RULES

Gruusiakeelne tekst

‘ამსაბუთით (საბაჟოსმიერგაცემულიუფლებამოსილების Nr. .....[1]) წარმოდგენილისაქონლისექსპორტიორიაცხადებს, რომესაქონელიარის. .....[2]შეღავათიანიწარმოშობისთუსხვარამარისპირდაპირმითითებული

REVISED RULES

Kreekakeelne tekst

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. …[1]) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής …[2]. REVISED RULES

Heebreakeelne tekst

היצואן של הטובין המכוסים במסמך זה (אישור מכס מס'.....[1]) מצהיר כי מקורם של הטובין ה.....[2] הללו מועדף, מלבד אם צויין אחרת במפורש. REVISED RULES

Ungarikeelne tekst

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: …[1]) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában az áruk kedvezményes . …[2] származásúak. REVISED RULES

Islandikeelne tekst

Útflytjandi framleiðsluvara sem skjal þetta tekur til (leyfi tollyfirvalda nr …[1]), lýsir því yfir að vörurnar séu, ef annars er ekki greinilega getið, af … fríðindauppruna[2]. REVISED RULES

Itaaliakeelne tekst

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. …[1]) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale …[2]. REVISED RULES

Lätikeelne tekst

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. …[1]), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme no …[2]. REVISED RULES

Leedukeelne tekst

Šiame dokumente nurodytų produktų eksportuotojas (muitinės leidimo Nr. …[1]) deklaruoja, kad, jeigu aiškiai nenurodyta kitaip, šie produktai turi …[2] lengvatinės kilmės statusą. REVISED RULES

Makedooniakeelne tekst

Извозникот на производите што ги покрива овој документ (царинско одобрение бр. …[1]) изјавува дека, освен ако тоа не е јасно поинаку назначено, овие производи се со …[2] преференцијално потекло. REVISED RULES

Maltakeelne tekst

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. …[1]) jiddikjara li, ħlief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali …[2]. REVISED RULES

Montenegrokeelne tekst

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр. …[1]) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи …[2] преференцијалног поријекла. REVISED RULES

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br. …[1]) izjavljuje da su, osim ako je to drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi …[2] preferencijalnog porijekla. REVISED RULES

Norrakeelne tekst

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjons nr …[1]) erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har … preferanseopprinnelse[2]. REVISED RULES

Poolakeelne tekst

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr …[1]) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają …[2] preferencyjne pochodzenie. REVISED RULES

Portugalikeelne tekst

O exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º…[1]) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial …[2]. REVISED RULES

Rumeeniakeelne tekst

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. …[1]) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială …[2]. REVISED RULES

Serbiakeelne tekst

Извозник производа обухваћених овом исправом (царинско овлашћење бр. …[1]) изјављује да су, осим ако је то другачије изричито наведено, ови производи …[2] преференцијалног порекла. REVISED RULES

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlašćenje br …[1]) izjavljuje da su, osim ako je to drugačije izričito navedeno, ovi proizvodi …[2] preferencijalnog porekla. REVISED RULES

Slovakikeelne tekst

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia …[1]) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v …[2]. REVISED RULES

Sloveenikeelne tekst

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št …[1]), izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno …[2] poreklo. REVISED RULES

Hispaaniakeelne tekst

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n.º …[1]) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial …[2]. REVISED RULES

Rootsikeelne tekst

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. …[1]) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande … ursprung[2]. REVISED RULES

Türgikeelne tekst

Bu belge kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, (gümrük yetki no: …[1]), aksi açıkça belirtilmedikçe, bu ürünlerin …[2] tercihli menşeli olduğunu beyan eder. REVISED RULES

Ukrainakeelne tekst

Експортер продукції, на яку поширюється цей документ (митний дозвіл № …[1]), заявляє, що за винятком випадків, де цеявно зазначено, ці товари є товарами преференційного походження …[2]. REVISED RULES

….....

(koht ja kuupäev)[3]

…….....

(eksportija allkiri; lisaks sellele tuleb loetavalt märkida alla kirjutanud isiku nimi)[4]

(1) Kui päritoludeklaratsiooni koostab heakskiidetud eksportija, tuleb sellesse lünka kirjutada heakskiidetud eksportija loa number. Kui päritoludeklaratsiooni ei koosta heakskiidetud eksportija, jäetakse sulgudes olevad sõnad välja või lünk tühjaks.

(2) Märkida toodete päritolu. Kui päritoludeklaratsioon käsitleb täielikult või osaliselt tooteid, mis pärinevad Ceutast ja Melillast, peab eksportija need dokumendis, mille alusel deklaratsioon koostatakse, selgelt tähistama märkega „CM“.

(3) Need andmed võib välja jätta, kui see teave sisaldub dokumendis endas.

(4) Kui eksportija allkirja ei nõuta, jäetakse koos allkirjaga märkimata ka allakirjutaja nimi.

*IV LISA*

Liikumissertifikaadi EUR.1 ja liikumissertifikaadi EUR.1 taotluse näidised

Trükkimisjuhised

1. Mõlema sertifikaadi mõõdud on 210 × 297 mm; pikkus võib varieeruda vahemikus –5 kuni +8 mm. Kasutatav paber peab olema valge kirjapaber, mis ei sisalda mehaanilist puidumassi ja kaalub vähemalt 25 g/m$^2$. Sellele peab olema trükitud roheline giljoššmustriga taust, mis muudab silmaga nähtavaks kõik mehaaniliste või keemiliste vahenditega tehtud võltsingud.
2. Lepinguosaliste pädevad asutused võivad jätta endale õiguse trükkida vormid ise või lasta need trükkida selleks volitatud trükikodades. Viimasel juhul peab igal vormil olema viide sellisele volitusele. Igal vormil peab olema trükikoja nimi ja aadress või tunnus, mille abil saab trükikoda identifitseerida. Vormile peab olema trükitud või muul viisil kantud seerianumber, mille järgi saab seda identifitseerida.

Liikumissertifikaat

<table>
<tr><td rowspan="2">1. Eksportija (nimi, täielik aadress, riik)</td><td colspan="3">EUR.1 Nr A 000.000</td></tr>
<tr><td colspan="3">Enne vormi täitmist vt märkused tagaküljel.</td></tr>
<tr><td>3. Kaubasaaja (nimi, täielik aadress, riik) (täitmine vabatahtlik)</td><td colspan="3">2. Järgmiste riikide vahelises sooduskaubanduses kasutatav sertifikaat<br>. . . . . .<br>ning<br>. . . . . .<br>(märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid)</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>4. Riik, riikide rühm või territoorium, kust pärinevana tooteid käsitatakse</td><td colspan="2">5. Sihtriik, -riikide rühm või -territoorium</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>6. Veo üksikasjad (täitmine vabatahtlik)</td><td colspan="3">7. Märkused</td></tr>
<tr><td colspan="2">8. Kaubaartikli järjekorranumber; märgistused ja numbrid; pakendite arv ja liik ([1]); kauba kirjeldus</td><td>9. Brutomass (kg) või muu mõõtühik (l, m$^3$ jne)</td><td>10. Arved (täitmine vabatahtlik)</td></tr>
</table>

| | | |
|---|---|---|
| 11. **TOLLI KINNITUS**<br><br>*Deklaratsioon kinnitatud*<br><br>Ekspordidokument ([2])<br><br>Vorm ..... Nr …….....<br><br>…… [kuupäev]<br><br>Tolliasutus ….....<br><br>Väljaandev riik või territoorium ..…<br><br>. . . . . .<br><br>. . . . . .<br><br>Koht ja kuupäev .....<br><br>. . . . . .<br><br>. . . . . .<br><br>(allkiri) | Pitser | 12. **EKSPORTIJA DEKLARATSIOON**<br><br>Mina, allakirjutanu, kinnitan, et eespool kirjeldatud kaubad vastavad käesoleva sertifikaadi väljaandmiseks ettenähtud tingimustele.<br><br>Koht ja kuupäev .....<br><br>. . . . . .<br><br>. . . . . .<br><br>(allkiri) |

([1]) Pakkimata kaupade puhul märkida kas esemete arv või sõna „lahtine“.

([2]) Täidetakse üksnes juhul, kui eksportiva riigi või territooriumi õigusnormid seda nõuavad.

| 13. **KONTROLLIMISE TAOTLUS (kellele):** | 14. **KONTROLLI TULEMUS** |
|---|---|
| | Teostatud kontroll näitab, et käesolev sertifikaat ([1])<br><br>☐ on välja antud nimetatud tolliasutuse poolt ja selles sisalduv teave on õige<br><br>☐ ei vasta ehtsuse ega õigsuse nõuetele (vt lisatud märkused) |
| Palutakse kontrollida käesoleva sertifikaadi ehtsust ja õigsust.<br><br>. . . . . .<br><br>(koht ja kuupäev)<br><br>Pitser<br><br>. . . . . .<br><br>(allkiri) | . . . . . .<br><br>(koht ja kuupäev)<br><br>Pitser<br><br>. . . . . .<br><br>(allkiri)<br><br>([1]) Märkida asjakohasesse lahtrisse X. |

MÄRKUSED

1. Sertifikaadil ei tohi olla kustutusi ega ülekirjutusi. Paranduse korral kriipsutatakse valed andmed läbi ja lisatakse vajaduse korral uued andmed. Selliseid muudatusi tohib teha üksnes sertifikaadi täitnud isik ning need peab kinnitama väljaandjariigi või -territooriumi tolliasutus.

2. Sertifikaadile kantavate andmete vahele ei tohi jätta tühikuid ning igale kaubaartiklile peab eelnema järjekorranumber. Viimase kaubanimetuse järele tuleb tõmmata horisontaaljoon. Kasutamata ruum tuleb sellisel viisil läbi kriipsutada, et ei oleks võimalik teha hilisemaid lisandusi.

3. Kaupu tuleb kirjeldada kooskõlas kaubandustavadega ja piisavalt täpselt, et neid oleks võimalik identifitseerida.

Kaupade liikumissertifikaadi taotlus

| | | |
|---|---|---|
| 1. **Eksportija** (nimi, täielik aadress, riik) | **EUR.1** **Nr A** **000.000** | |
| | Enne vormi täitmist vt märkused tagaküljel. | |
| | 2. **Järgmiste riikide vahelises sooduskaubanduses kasutatava sertifikaadi taotlus:**<br>. . . . . .<br>**ning**<br>. . . . . .<br>(märkida asjaomased riigid, riikide rühmad või territooriumid) | |
| 3. **Kaubasaaja** (nimi, täielik aadress, riik) (täitmine vabatahtlik) | | |
| | 4. **Riik, riikide rühm või territoorium, kust pärinevana tooteid käsitatakse** | 5. **Sihtriik, -riikide rühm või -territoorium** |
| 6. **Veo üksikasjad** (täitmine vabatahtlik) | 7. **Märkused** | |

| 8. **Kaubaartikli järjekorranumber; märgistused ja numbrid; pakendite arv ja liik** ([1])**; kauba kirjeldus** | 9. **Brutomass (kg) või muu mõõtühik (l, m³ jne)** | 10. **Arved** (täitmine vabatahtlik) |
|---|---|---|
| | | |

([1]) Pakkimata kaupade puhul märkida kas esemete arv või sõna „lahtine“.

EKSPORTIJA DEKLARATSIOON

Mina, allakirjutanu, pöördel kirjeldatud kauba eksportija,

KINNITAN, et kõnealune kaup vastab lisatud sertifikaadi väljastamiseks nõutavatele tingimustele;

NIMETAN järgnevalt asjaolud, mis võimaldavad nendel kaupadel eespool nimetatud tingimustele vastata:

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ESITAN järgmised täiendavad dokumendid ([1]):

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

KOHUSTUN esitama asjaomaste asutuste taotluse korral kõik täiendavad tõendid, mida kõnealused asutused võivad nõuda selleks, et välja anda lisatud sertifikaat, ja vajaduse korral lubama, et kõnealused asutused kontrollivad minu raamatupidamist ja eespool nimetatud kauba tootmisprotsesse;

TAOTLEN nimetatud kaupadele lisatud sertifikaadi väljaandmist.

. . . . . .

(koht ja kuupäev)

. . . . . .

(allkiri)

([1]) Näide: impordidokumendid, kauba liikumissertifikaadid, kaubaarved, tootja deklaratsioonid jm toodete kohta, mida on kasutatud samas riigis toodete valmistamisel või kaupade reeksportimisel.

*V LISA*

Ceutast ja Melillast pärit toodete suhtes kohaldatavad eritingimused

*Ainus artikkel*

1. Tingimusel et need vastavad käesoleva liite artiklis 14 sätestatud mittemuutmise reeglile, loetakse

1) Ceutast ja Melillast pärit toodeteks:

   a) täielikult Ceutas ja Melillas saadud tooteid;

   b) Ceutas ja Melillas saadud tooteid, mille tootmisel on kasutatud muid kui täielikult Ceutas ja Melillas saadud tooteid, tingimusel, et:

      i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötluse käesoleva liite artikli 4 tähenduses või

      ii) nimetatud tooted pärinevad Marokost või Euroopa Liidust, tingimusel et need on läbinud töö või töötluse, mis on käesoleva liite artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum;

2) Marokost pärinevateks toodeteks:

   a) täielikult Marokos saadud tooteid;

   b) Marokos saadud tooteid, mille tootmisel on kasutatud muid kui täielikult Marokos saadud tooteid, tingimusel et:

      i) nimetatud tooted on läbinud piisava töö või töötluse käesoleva liite artikli 4 tähenduses või

      ii) nimetatud tooted pärinevad Ceutast ja Melillast või Euroopa Liidust ning need on läbinud töö või töötluse, mis on käesoleva liite artiklis 6 osutatud toimingutest ulatuslikum.

2. Ceutat ja Melillat käsitatakse ühtse territooriumina.

3. Eksportija või tema volitatud esindaja kirjutab eksportiva lepinguosalise nime ning „Ceuta ja Melilla“ kaupade liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 2 või päritoludeklaratsioonile. Lisaks sellele, juhul kui tooted pärinevad Ceutast ja Melillast, märgitakse see liikumissertifikaadi EUR.1 lahtrisse 4 või päritoludeklaratsioonile.

4. Hispaania tolliasutus vastutab käesolevate reeglite kohaldamise eest Ceutas ja Melillas.

*VI LISA*

Tarnija deklaratsioon

Tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötluse reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil ilma sooduspäritolustaatust saamata

Mina, allakirjutanu, lisatud dokumendiga hõlmatud kaupade tarnija, kinnitan, et:

1. Järgmisi materjale, mis ei pärine [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], et toota järgmisi kaupu:

| Tarnitud kaupade kirjeldus [1] | Kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjeldus | Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik [2] | Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus [3] [4] |
|---|---|---|---|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | **Koguväärtus** | |

2. Kõik muud materjalid, mida on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], et toota neid kaupu, pärinevad [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

3. Järgmised kaubad on läbinud töö või töötluse väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] kooskõlas käesoleva liite artikliga 13 ning seal on tekkinud järgmine kogulisandväärtus:

| Tarnitud kaupade kirjeldus | Väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] tekkinud kogulisandväärtus [4] |
|---|---|
| | |
| | |
| | |
| | (koht ja kuupäev) |
| | |
| | |
| | |
| | (tarnija aadress ja allkiri; lisaks tuleb selgelt märkida ka deklaratsioonile alla kirjutaja nimi) |

([1]) Kui arve, saateleht või muu äridokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaupu, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.

Näide:

Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate tootmisel. Mootorite tootmisel kasutatud, ilma päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses veerus ja teistes veergudes esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma toote päritolustaatust.

([2]) Nendes veergudes nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.

Näited:

Ex grupi 62 rõivaid käsitlevas reeglis on öeldud, et kasutada võib märget „Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega“. Seega kui reegleid kohaldava konventsiooniosalise rõivatootja kasutab Euroopa Liidust imporditud kangast, mis oli seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija esitab oma deklaratsioonis lõngana kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjelduse ning selle lõnga rubriiki ja väärtust pole vaja märkida.

Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise veergu märkima „raudlatid“. Kui seda traati kasutatakse masinate tootmiseks, mille suhtes on päritolureegliga kindlaks määratud kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse veergu märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.

([3]) „Materjalide väärtus“ – kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tollivääruts importimise ajal või, kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

Iga kasutatava, päritolustaatuseta materjali puhul peab märkima täpse väärtuse esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta.

([4]) „Kogulisandväärtus“ – kõik väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] akumuleerunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool … [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

*VII LISA*

Pikaajaline tarnija deklaratsioon

Pikaajaline tarnija deklaratsioon, mille tekst on toodud allpool, tuleb koostada kooskõlas joonealuste märkustega. Joonealuseid märkusi ei ole vaja uuesti kirjutada.

PIKAAJALINE TARNIJA DEKLARATSIOON

kaupade kohta, mis on läbinud töö või töötluse reegleid kohaldava konventsiooniosalise territooriumil ilma sooduspäritolustaatust saamata

Mina, allakirjutanu, lisatud dokumendiga hõlmatud ning regulaarselt …..... (kellele) ([1])tarnitavate kaupade tarnija, kinnitan, et:

1. Järgmisi materjale, mis ei pärine [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], et toota järgmisi kaupu:

| Tarnitud kaupade kirjeldus ([2]) | Kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjeldus | Kasutatud päritolustaatuseta materjalide rubriik ([3]) | Kasutatud päritolustaatuseta materjalide väärtus ([3]) ([4]) |
|---|---|---|---|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | **Koguväärtus** | |

2. Kõik muud materjalid, mida on kasutatud [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)], et toota neid kaupu, pärinevad [kust: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

3. Järgmised kaubad on läbinud töö või töötluse väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] kooskõlas käesoleva liite artikliga 13 ning seal on tekkinud järgmine kogulisandväärtus:

| Tarnitud kaupade kirjeldus | Väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] tekkinud kogulisandväärtus ([5]) |
|---|---|
| | |
| | |
| | |

Käesolev deklaratsioon kehtib nimetatud kaupade kõikide edaspidiste saadetiste kohta alates ….....

kuni …… ([6])

Kohustun …..... ([1]) deklaratsiooni kehtivuse lõppemisest viivitamata teavitama.

| |
|---|
| (koht ja kuupäev) |
| |
| |
| |
| (tarnija aadress ja allkiri; lisaks tuleb selgelt märkida ka deklaratsioonile alla kirjutaja nimi) |

([1]) Kliendi nimi ja aadress.

([2]) Kui arve, saateleht või muu äridokument, millele käesolev deklaratsioon on lisatud, käsitleb mitut liiki kaupa või kaupu, mis ei sisalda päritolustaatuseta materjale samas mahus, peab tarnija neid selgelt eristama.

Näide:

Dokument hõlmab erinevaid rubriiki 8501 kuuluvaid elektrimootoreid, mida kasutatakse rubriiki 8450 kuuluvate pesumasinate tootmisel. Mootorite tootmisel kasutatud, ilma päritolustaatuseta materjalide liik ja väärtus võivad mudeliti erineda. Seetõttu tuleb mudelid loetleda eraldi esimeses veerus ja teistes veergudes esitada andmed iga mudeli kohta, et pesumasinate tootja saaks sõltuvalt kasutatud mootori mudelist õigesti hinnata iga oma toote päritolustaatust.

([3]) Nendes veergudes nõutud andmed tuleb esitada üksnes vajaduse korral.

Näited:

Ex grupi 62 rõivaid käsitlevas reeglis on öeldud, et kasutada võib märget „Kudumine koos lõpptöötluse, sh väljalõikamisega“. Seega kui reegleid kohaldava konventsiooniosalise rõivatootja kasutab Euroopa Liidust imporditud kangast, mis oli seal kootud päritolustaatuseta lõngast, piisab sellest, kui Euroopa Liidu tarnija esitab oma deklaratsioonis lõngana kasutatud päritolustaatuseta materjali kirjelduse ning selle lõnga rubriiki ja väärtust pole vaja märkida.

Tootja, kes valmistab rubriiki 7217 kuuluvat raudtraati päritolustaatuseta raudlattidest, peab teise veergu märkima „raudlatid“. Kui seda traati kasutatakse masinate tootmiseks, mille suhtes on päritolureegliga kindlaks määratud kõigi kasutatavate päritolustaatuseta materjalide väärtuse piirmäär, tuleb kolmandasse veergu märkida päritolustaatuseta lattide väärtus.

([4]) „Materjalide väärtus“ – kasutatavate päritolustaatuseta materjalide tolliväärtus importimise ajal või, kui see ei ole teada ja seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis esimene tuvastatav hind, mida nende materjalide eest makstakse [kus: märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

Iga kasutatava, päritolustaatuseta materjali puhul peab märkima täpse väärtuse esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta.

([5]) „Kogulisandväärtus“ – kõik väljaspool [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)] akumuleerunud kulud, kaasa arvatud kõigi seal lisatud materjalide väärtus. Esimeses veerus näidatud kauba ühiku kohta tuleb märkida täpne kogulisandväärtus, mis on saadud väljaspool … [märkida asjakohas(t)e reegleid kohaldava(te) konventsiooniosalis(t)e nimi (nimed)].

([6]) Märkida kuupäevad. Pikaajalise tarnija deklaratsiooni kehtivusaeg ei tohiks üldjuhul olla pikem kui 24 kuud vastavalt selle reegleid kohaldava konventsiooniosalise tolliasutuse kehtestatud tingimustele, kus pikaajaline tarnija deklaratsioon koostatakse.

*B liide*

Päritolureeglid, mille suhtes kohaldatakse teatavate liidust pärit toodete jaoks ette nähtud kvoote

*Artikkel 1*

**Ühissätted**

1. Käesoleva liite kohaselt koostatud päritolutõend peab sisaldama järgmist ingliskeelset lauset: „Derogation – Appendix B to Protocol 4“. Kui tõend antakse välja liikumissertifikaadi vormis, peab see märge olema tehtud lahtrisse 7 (märkused).

2. Iga käesoleva lepingu kohaselt määratud tariifikvoodi haldamiseks aastal 1 arvutavad lepinguosalised asjaomase tariifikvoodi mahu selliselt, et lahutavad proportsionaalse kvoodimahu, mis vastab ajavahemikule 1. jaanuari ja käesoleva protokolli jõustumise kuupäeva vahel. Sellisel viisil arvutatud kvoodimaht tehakse kättesaadavaks käesoleva liite jõustumise kuupäeval.

3. Maroko tolliasutus haldab allolevas tabelis osutatud kvoote asjaomaste taotluste laekumise järjekorras. Nende erandite alusel liidust Marokosse eksporditud kogused arvutatakse Marokosse suunatud impordi alusel.

Maroko toll teatab Euroopa Komisjonile kvoodi ammendumisest.

4. Käesolevat liidet kohaldatakse viie aasta jooksul alates käesoleva protokolli jõustumise kuupäevast.

*Artikkel 2*

**Toodete ning vajalike tööde ja töötluste loetelu**

Käesolevas liites loetletud toodetega seotud tööde või töötluste reeglid on määratletud 3. veerus ja ettenähtud kogused (kvoodid) on märgitud 4. veerus. Lisaks nendele kogustele on 5. veerus määratletud tööde või töötluste reeglid.

Konventsiooni I liite I lisa (1. jaanuari 2022. aasta versioonis ([1])), mis sisaldab sissejuhatavaid märkusi kõnealuse liite II lisas esitatud loetelu kohta, kohaldatakse *mutatis mutandis* allpool esitatud loetelu suhtes.

<table>
<tr><th>HSi rubriik 2022</th><th>Toote kirjeldus</th><th>Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlused, mis annavad päritolustaatuse kuni kvoodi ammendumiseni</th><th>Aastakvoot ekspordiks liidust Marokosse</th><th>Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlused, mis annavad päritolustaatuse pärast seda, kui kvoot on ammendunud</th></tr>
<tr><td>(1)</td><td>(2)</td><td>(3)</td><td>(4)</td><td>(5)</td></tr>
<tr><td rowspan="4">ex 1507 90 (soja)<br>ex 1514 19 (raps)</td><td>Rafineeritud soja- ja rapsiõli, pakendamata</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>— Kasutamine tehniliseks ja tööstuslikuks otstarbeks, v. a toiduainete tootmiseks</td><td colspan="3">A liite II lisas määratletud tööde või töötluste loetelu</td></tr>
<tr><td>— Tahked fraktsioonid</td><td>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v. a toote rubriiki kuuluv materjal</td><td rowspan="2">10 000 tonni</td><td>Tootmine muudest rubriikidesse 1507,–1515 kuuluvatest materjalidest</td></tr>
<tr><td>— Muu</td><td>Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v. a toote rubriiki kuuluv materjal</td><td>Tootmine, mille puhul kõik kasutatavad taimsed materjalid on täielikult saadud.</td></tr>
</table>

([1]) ELT 54, 26.2.2013, lk 25.

| HSi rubriik 2022 | Toote kirjeldus | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlused, mis annavad päritolustaatuse kuni kvoodi ammendumiseni | Aastakvoot ekspordiks liidust Marokosse | Päritolustaatuseta materjalidega tehtavad tööd või töötlused, mis annavad päritolustaatuse pärast seda, kui kvoot on ammendunud |
|---|---|---|---|---|
| (1) | (2) | (3) | (4) | (5) |
| ex 1508 90 (maapähkliõli)<br>ex 1511 90 (palmiõli)<br>ex1515 29 (maisiõli) | Rafineeritud maapähkli-, palmi- ja maisiõli, pakendamata | Tootmine mis tahes alamrubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote alamrubriiki kuuluv materjal | 2 000 tonni | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v.a toote rubriiki kuuluv materjal |
| ex 2402 | Tubakast või tubakaasendajatest sigarid, manilla sigarid, sigarillod ja sigaretid | Tootmine mis tahes rubriiki kuuluvatest materjalidest, v. a toote rubriiki kuuluv materjal ja alamrubriigi 2403 19 suitsetamistubakas, mille puhul kõikide kasutatavate rubriiki 2401 kuuluvate materjalide massist vähemalt 10 % on täielikult saadud | 500 tonni | Tootmine, mille puhul kasutatavast rubriigi 2401 töötlemata tubakast või tubakajäätmetest vähemalt 70 % massist on päritolustaatusega |

“.

*Artikkel 2*

Otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval ja seda kohaldatakse alates samast päevast.

Brüssel, 2. oktoober 2025

*Assotsiatsiooninõukogu nimel*

*eesistuja*

N. BOURITA